

Bruksela, 15 czerwca 2018 r.
(OR. en)

10153/18

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0248 (COD)

JAI 651
FRONT 174
ASIM 77
MIGR 85
CADREFIN 112
IA 209
CODEC 1082

WNIOSEK

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	13 czerwca 2018 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2018) 471 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego Fundusz Azylu i Migracji

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2018) 471 final.

Załącznik: COM(2018) 471 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 12.6.2018
COM(2018) 471 final

2018/0248 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające Fundusz Azylu i Migracji

{SWD(2018) 347} - {SWD(2018) 348} - {SEC(2018) 315}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W czasie dużych przepływów migracyjnych w latach 2015–2016 wsparcie finansowe i techniczne, jakiego UE udzieliła państwom członkowskim, przyczyniło się do lepszego zarządzania wyzwaniami w obszarach azylu, migracji i granic zewnętrznych. Unijny budżet odgrywa w istocie decydującą rolę we wspieraniu zarządzania osobami ubiegającymi się o azyl i migrantami, w rozwijaniu zdolności poszukiwawczo-ratowniczych służących ratowaniu życia osób próbujących dostać się do Europy, w zarządzaniu skutecznymi powrotami, a także w innych działaniach, które wymagają skoordynowanej reakcji w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji.

Budżet UE jest także niezbędny do finansowania wspólnych środków zapewniających skuteczną kontrolę i nadzór zewnętrznych granic Unii, aby zrównoważyć zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych. Przykładowo, poczyniono poważny krok naprzód w zarządzaniu granicami zewnętrznymi Unii dzięki ustanowieniu podejścia opartego na punktach szybkiej rejestracji migrantów („hotspotach”) oraz znaczącemu wzmocnieniu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Zmiany te są w pełni wspierane z budżetu UE.

W październiku 2017 r. Rada Europejska potwierdziła potrzebę stosowania kompleksowego podejścia do zarządzania migracjami, którego celem jest przywrócenie kontroli na granicach zewnętrznych, ograniczenie nieuregulowanego napływu migrantów i liczby zgonów na morzu i który powinien opierać się na elastycznym i dobrze skoordynowanym wykorzystaniu wszystkich instrumentów dostępnych w Unii i państwach członkowskich.

W tym kontekście w przedstawionym 2 maja 2018 r. wniosku w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 Komisja zaproponowała znaczne zwiększenie ogólnego budżetu Unii na zarządzanie migracjami i granicami zewnętrznymi – o ponad 2,6 raza – w tym zwiększenie finansowania przydzielonego agencjom zdecentralizowanym działającym w tym obszarze. Niniejszy wniosek jako taki nie obejmuje środków przydzielonych agencjom i reguluje wyłącznie kwestie dotyczące Funduszu Azylu i Migracji, który będzie wspierać skuteczne zarządzanie migracjami przez państwa członkowskie dzięki puli środków w wysokości 10 415 000 000 EUR (w cenach bieżących).

W art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wyraźnie postanowiono, że wspólne polityki w dziedzinie azylu i migracji oraz granic zewnętrznych podlegają zasadom solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi. UE zapewnia konkretne środki finansowe pozwalające na zastosowanie tych bliźniaczych zasad w praktyce.

Fundusz przyczyni się do stworzenia polityki migracyjnej UE, która jest solidna, realistyczna i sprawiedliwa. Polityki, która uwzględnia potrzeby społeczeństw przyjmujących i obywateli Unii oraz która charakteryzuje się ścisłą współpracą z partnerami na całym świecie. Celem Funduszu jest zapewnienie, by UE w dalszym ciągu wypełniała zobowiązania na rzecz osób wymagających ochrony międzynarodowej, by ułatwiała powroty tym osobom, które nie mają prawa przebywać na terytorium UE, oraz wspierała rozwiązania, dzięki którym nieuregulowane i niekontrolowane przepływy migracyjne zastępuje się bezpiecznymi i dobrze zarządzanymi drogami przybywania migrantów. Musimy patrzeć na głęboko zakorzenione wyzwania, które są przyczyną nieuregulowanej migracji, czyli słaby rozwój, demografia, brak

możliwości, zmiana klimatu i nierówności. Tylko kompleksowe zarządzanie migracjami, oparte na zasadach solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, przyniesie trwale rezultaty. Obejmuje to odpowiedni rozdział unijnych środków finansowych, aby – z korzyścią dla Unii jako całości – zapewnić państwom członkowskim, które są najbardziej dotknięte kryzysem, wystarczającą zdolność do uporania się z problemami, z jakimi się borykają. W tym kontekście we wniosku Komisji uwzględnia się bieżące starania na rzecz zreformowania wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz aktualny stan negocjacji dotyczących rozporządzenia dublińskiego i unijnych ram przesiedleń. Możliwe jest, że po zakończeniu tych negocjacji niektóre elementy będą musiały zostać dostosowane, aby odzwierciedlić ostateczne ustalenia.

Sukces zarządzania migracjami przez UE zależy też od skutecznych strategii integracji. W tym celu fundusze polityki spójności, a zwłaszcza EFS+, będą zapewniać wsparcie na ułatwienie średnio- i długoterminowej integracji obywateli państw trzecich po początkowej fazie przyjęcia, w tym także na rynku pracy. W celu uzupełnienia tych wysiłków Fundusz wspierać będzie działania rządów krajowych, organów lokalnych i regionalnych oraz grup społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanych w działalność na rzecz krótkoterminowej integracji obywateli państw trzecich ze społecznościami przyjmującymi oraz na rzecz wzajemnego zaufania. Środki służące przyjmowaniu i wczesnej integracji obywateli państw trzecich legalnie przebywających w UE, które to środki są, ogólnie rzecz biorąc, wdrażane na początkowym etapie integracji w okresie po przybyciu na terytorium UE, otrzymają wsparcie dzięki niniejszemu wnioskowi. Wsparcie zostanie zapewnione także państwom członkowskim w opracowywaniu środków horyzontalnych, jak na przykład budowanie zdolności, wymiany ze społeczeństwem przyjmującym, kampanie uświadamiające lub współpraca państw członkowskich i wzajemne uczenie się w kwestiach dotyczących integracji obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium UE.

Fundusz będzie też wnosił wkład finansowy w skuteczną politykę powrotową, która jest zasadniczym elementem systemu dobrego zarządzania migracjami w Unii. Jest też koniecznym uzupełnieniem wiarygodnej polityki w zakresie legalnej migracji i polityki azylowej oraz istotnym narzędziem w walce z nieuregulowaną migracją.

Fundusz będzie wspierać wysiłki państw członkowskich i zachęcać je do działania, mając na celu skuteczne wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE¹, przy czym szybko działający system powrotów będzie współpracować z poszanowaniem procedur i norm umożliwiających Europie zapewnienie ludzkiego i godnego traktowania osób powracających oraz proporcjonalne stosowanie środków przymusu, zgodnie z prawami podstawowymi i zasadą *non-refoulement*. Aby zapewnić zrównoważony charakter polityki powrotowej, Fundusz będzie wspierać zintegrowane i skoordynowane podejście do zarządzania powrotami i współpracy z państwami trzecimi w celu wywiązania się z ich zobowiązań poprzez oferowanie pomocy w budowaniu zdolności w zakresie zarządzania powrotami, kampanii informacyjnych i uświadamiających, a także wsparcia na rzecz środków dotyczących reintegracji.

Fundusz zaspokajając będzie nieustające potrzeby w obszarach azylu, integracji i powrotów, a jednocześnie jego zakres będzie tak dostosowany, aby wspierać rozwój i mandaty Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz przyszłej Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu. Niezbędna do osiągnięcia tych celów jest współpraca z państwami

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Fundusz będzie w stanie wspierać działania w wymiarze zewnętrznym, które uzupełniają działania wspierane za pomocą właściwych instrumentów zewnętrznych.

Najważniejszym wyzwaniem, jakiego dotyczy niniejszy wniosek, jest potrzeba większej elastyczności w zarządzaniu Funduszem, w porównaniu z obecnym okresem programowania, a także potrzeba narzędzi w celu zapewnienia, by finansowanie było przeznaczane na unijne priorytety i działania o dużej wartości dodanej dla Unii. Aby sprostać nowym wyzwaniom i priorytetom, potrzebne są więc nowe mechanizmy przydzielania środków finansowych na zarządzanie dzielone, bezpośrednie i pośrednie.

Kluczowe znaczenie dla podziału finansowania ma elastyczność w ustalaniu właściwej metody realizacji i zagadnień wymagających finansowania, przy jednoczesnym utrzymaniu masy krytycznej finansowania z góry strukturalnych i dużych, wieloletnich inwestycji zgodnie z potrzebami państw członkowskich związanymi z dalszym rozwojem ich systemów migracji. W trakcie przydzielania środków finansowych pod uwagę będzie brana konieczność przestrzegania dorobku prawnego UE przez państwa członkowskie oraz położenia nacisku na priorytety UE przy realizowaniu inwestycji.

Przydział środków finansowych na rzecz programów państw członkowskich będzie obejmować stałą kwotę w wysokości 5 000 000 EUR oraz kwotę przydzieloną według klucza podziału odzwierciedlającego potrzeby i obciążenia poszczególnych państw członkowskich w trzech kluczowych obszarach objętych Funduszem: azylu, legalnej migracji i integracji oraz zwalczania migracji nieuregulowanej i organizowania powrotów.

Klucz podziału będzie uwzględniać różne „stany” i „przepływy” kategorii i odzwierciedlać specyfikę poszczególnych państw członkowskich, spośród których pewne państwa mogą doświadczać większej presji w kwestii powrotów, a inne – w obszarze integracji. Przyjmowanie obywateli państw trzecich także wpływa na państwa członkowskie w różny sposób na poszczególnych etapach tego procesu. Proponuje się, by obszarowi azylu nadać wagę 30 %, obszarowi legalnej migracji i integracji – 30 %, a obszarowi zwalczania migracji nieuregulowanej i organizowania powrotów – 40 %. W tym kontekście w obrębie azylu proponuje się przypisanie wagi 60 % liczbie wniosków o udzielenie azylu złożonych po raz pierwszy, 30 % – liczbie osób posiadających status ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim, a wagi na poziomie 10 % – liczbie osób przesiedlonych. W obszarze integracji wagę 60 % przypisuje się liczbie osób, które po raz pierwszy otrzymały dokument pobytowy, a wagę 40 % – ogólnej liczbie obywateli państw trzecich w danym państwie członkowskim w danym roku. Jeśli chodzi o kryteria w obszarze zwalczania migracji nieuregulowanej i organizowania powrotów, uwzględnia się liczbę nakazów opuszczenia terytorium (50 %) i skutecznych powrotów (50 %), tym samym biorąc pod uwagę konkretną sytuację danego państwa członkowskiego.

Udział programów państw członkowskich stanowi 60 % całkowitej puli środków finansowych dostępnych w ramach Funduszu. Wnioskuje się, aby państwa członkowskie otrzymywały 50 % puli środków finansowych na początku okresu programowania, przy zachowaniu możliwości okresowego uzupełniania tej puli. Przewiduje się jedno uzupełnienie puli środków o 10 % w stałym terminie, tj. w połowie okresu (dostosowanie techniczne klucza podziału zależne od wyników finansowych, zgodnie z którymi państwo członkowskie powinno było przedłożyć wnioski o płatność obejmujące co najmniej 10 % początkowej kwoty środków na płatności).

Pozostałe 40 % puli środków wymaga zarządzania za pomocą instrumentu tematycznego, który będzie okresowo zapewniał finansowanie szeregu priorytetów określonych w decyzjach Komisji w sprawie finansowania. Taki instrument oferuje elastyczność w zarządzaniu Funduszem, ponieważ umożliwia uruchomienie środków finansowych przeznaczonych na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji na następujące komponenty:

- wspieranie działań szczególnych, dodatkowe finansowanie działań o wysokiej europejskiej wartości dodanej, za pomocą programów państw członkowskich; w tym kontekście szczególną uwagę należy poświęcić propagowaniu skutecznych powrotów;
- wspieranie działań Unii zarządzanych metodą zarządzania bezpośredniego i zarządzania pośredniego;
- wspieranie przesiedleń oraz działań w zakresie solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi;
- pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych; oraz
- wspieranie Europejskiej Sieci Migracyjnej.

Działania objęte instrumentem tematycznym byłyby programowane w ramach rocznych lub wieloletnich programów prac przyjmowanych w drodze decyzji wykonawczej Komisji. Instrument umożliwi wybranie nowych priorytetów lub podjęcie natychmiastowych działań przy pomocy metody, która jest najlepiej dostosowana do danego celu polityki.

Dalsze uproszczenie zarządzania Funduszem, w szczególności przez zapewnienie spójnego podejścia z przepisami regulującymi zarządzanie innymi funduszami unijnymi („jednolity zbiór przepisów”), tworzenie lepszych wytycznych na temat systemów zarządzania i kontroli i wymogów dotyczących audytu oraz dopilnowanie, by w przepisach dotyczących kwalifikowalności w ramach zarządzania dzielonego skorzystano ze wszystkich uproszczonych form kosztów.

Ważne jest zapewnienie maksymalnej wartości dodanej UE w obszarze zarządzania migracjami i wdrożenie usprawnionych ram monitorowania i oceny, aby wzmocnić zarządzanie oparte na realizacji celów. Aby wspierać wysiłki zapewniające kompleksowe podejście do zarządzania migracjami, oparte na solidarności i podziale odpowiedzialności między państwami członkowskimi i instytucjami Unii Europejskiej, oraz aby osiągnąć cel zapewnienia wspólnej zrównoważonej unijnej polityki azylowej i imigracyjnej, należy ustanowić Fundusz Azylu i Migracji w celu zapewnienia państwom członkowskim odpowiednich zasobów finansowych.

Niniejszy wniosek przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania 1 stycznia 2021 r. i jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejsze rozporządzenie ustanawiające Fundusz Azylu i Migracji opiera się na inwestycjach i osiągnięciach wspieranych z poprzednich funduszy: Europejskiego Funduszu na rzecz

Uchodźców², Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich³ i Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów⁴ na lata 2007–2013, a także Funduszu Azylu, Migracji i Integracji ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 516/2014⁵ na lata 2014–2020.

Fundusz będzie w dalszym ciągu udzielać wsparcia ogólnym strategiom politycznym UE w obszarze migracji, integracji i powrotów, np. wsparcia na rzecz wzmocnienia i rozwinięcia wspólnego europejskiego systemu azylowego (włącznie z jego wymiarem zewnętrznym), wsparcia na rzecz solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, zwłaszcza na rzecz państw najbardziej dotkniętych przepływami migracyjnymi i azylowymi, wsparcia na rzecz legalnej migracji do państw członkowskich i opracowania perspektywicznych strategii imigracyjnych z poszanowaniem procesu integracji obywateli państw trzecich, a także wsparcia na rzecz zwiększenia zdolności państw członkowskich i propagowania sprawiedliwych i skutecznych strategii powrotów oraz rozwijania partnerstw i współpracy z państwami trzecimi.

Wzmocniona strategia polityczna UE w dziedzinie migracji wymaga jednak podjęcia działań z wykorzystaniem pełnego zakresu dostępnych narzędzi. W tym kontekście działalność państw członkowskich objęta wsparciem z Funduszu będzie bardziej skuteczna, jeśli będzie uzupełniana działaniami unijnych agencji i jeśli znajdzie potwierdzenie w działaniach tych agencji, zwłaszcza Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Te dwie agencje odegrają zasadniczą rolę w wykrywaniu potencjalnych słabości i udzielaniu wsparcia państwom członkowskim w eliminowaniu tych słabych punktów, m.in. przez wspólne operacje, szkolenia i wykorzystanie wiedzy fachowej.

Działania Funduszu i tych agencji, których znaczne wzmocnienie proponuje się w przyszłym okresie, będą się w pełni uzupełniały. W komunikacie pt. „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni” Komisja zaproponowała przydzielenie kwoty 865 000 000 EUR (w cenach bieżących) na rzecz agencji unijnych w obszarze migracji⁶. Niniejsze rozporządzenie nie obejmuje finansowania wspomnianych wyżej agencji. Zasady takiego finansowania określa regularna coroczna procedura budżetowa. Komisja proponuje ponadto przydzielenie kwoty 12 013 000 000 EUR (w cenach bieżących) na wsparcie znacznego powiększenia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, aby zapewnić jej pełną operacyjność przy stałej służbie liczącej około 10 000 funkcjonariuszy straży granicznej⁷, oraz na rzecz

² Decyzja nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego Solidarności i zarządzanie przepływami migracyjnymi oraz uchylająca decyzję Rady 2004/904/WE (Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 1).

³ Decyzja Rady 2007/435/WE z dnia 25 czerwca 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego Solidarności i zarządzanie przepływami migracyjnymi (Dz.U. L 168 z 28.6.2007, s. 18).

⁴ Decyzja nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego Solidarności i zarządzanie przepływami migracyjnymi (Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 45).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 168).

⁶ COM(2018) 321 final.

⁷ „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni. Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027”, COM(2018) 321 z 2.5.2018.

dobrze funkcjonującej Europejskiej Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA).

- **Spójność z innymi obszarami polityki Unii**

Unijna polityka migracyjna, a co za tym idzie, Fundusz Azylu i Migracji, bazują na **synergiach** i spójności z odnośnymi politykami UE, takimi jak zarządzanie granicami, bezpieczeństwo wewnętrzne, włączenie społeczne i integracja obywateli państw trzecich, a także politykami zewnętrznymi Unii, w ramach których zapewniane jest wsparcie dla państw trzecich.

Różnorodność elementów składających się na zarządzanie migracjami wymaga skoordynowanego podejścia ze strony wielu instrumentów finansowania, które sprzyjałoby realizacji zewnętrznych i wewnętrznych aspektów unijnej polityki. Unijne instrumenty zewnętrzne odgrywają zasadniczą rolę w zwalczaniu podstawowych przyczyn migracji poprzez zapewnienie dostępu do ochrony międzynarodowej, wzmocnienie zarządzania granicami i kontynuowanie działań mających zwalczać przemyt migrantów i handel ludźmi, wspieranie realizacji działań powrotowych oraz zarządzanie unijną polityką w zakresie legalnej migracji. Migracja będzie zatem stanowić centralny punkt unijnych wniosków dotyczących instrumentów zewnętrznych Unii. Środki w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, objęte wsparciem w ramach Funduszu, powinny być wdrażane przy zapewnieniu pełnej synergii i spójności z innymi działaniami realizowanymi poza Unią, wspieranymi za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego, oraz te działania uzupełniać. Podczas realizacji takich działań należy w szczególności dążyć do pełnej spójności z zasadami i ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii i jej polityki zagranicznej wobec danego państwa lub regionu. Jeżeli chodzi o wymiar zewnętrzny, Fundusz powinien przeznaczać wsparcie na zacieśnianie współpracy z państwami trzecimi oraz umacnianie kluczowych aspektów zarządzania migracjami w obszarach będących przedmiotem zainteresowania polityki migracyjnej Unii.

Z drugiej strony Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) obejmują ważne przepisy dotyczące długofalowej integracji obywateli państw trzecich, podczas gdy niniejszy Fundusz skupia się głównie na środkach na rzecz wczesnej integracji. Także dzięki innym programom, takim jak Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i Erasmus+, wzmocnione zostaną przepisy dotyczące migrantów i uchodźców. Wszystkie te instrumenty będą musiały prowadzić spójne działania, aby zmaksymalizować wpływ zapewnianego przez nie wsparcia.

Synergia zostanie zapewniona także z Funduszem „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości”, który przyczynia się do osiągnięcia celów i priorytetów związanych z lepszym zarządzaniem migracjami, propagowaniem włączenia i zwalczaniem handlu ludźmi. Oprócz funduszy wymienionych powyżej podejmowane będą ponadto działania na rzecz zapewnienia synergii i spójności z instrumentem na rzecz zarządzania granicami i wiz jako częścią Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami i Funduszem Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Art. 3 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że „Unia zapewnia swoim obywatelom przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych, w której zagwarantowana jest swoboda przepływu osób, w powiązaniu z właściwymi środkami

w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu, imigracji, jak również zapobiegania i zwalczania przestępczości”.

Podstawę prawną proponowanego działania unijnego można znaleźć w wykazie środków zawartym w art. 77 ust. 2, a także w art. 79 ust. 2 lit. d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE); są to środki takie jak: wspólna polityka wizowa, kontrole osób na granicach zewnętrznych, wszelkie środki mające na celu stopniowe wprowadzenie zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi oraz zwalczanie handlu ludźmi.

Zwraca się również uwagę na art. 80 TFUE, w którym podkreślono, że polityki Unii określone w rozdziale 2 tytułu V trzeciej części TFUE oraz ich wprowadzanie w życie podlegają zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej.

Dodatkowo, w dniu 29 maja 2018 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów⁸, aby usprawnić koordynację i zharmonizować realizację wsparcia objętego zarządzaniem dzielonym, mając na celu przede wszystkim uproszczenie wdrażania polityki. Część FAM objęta zarządzaniem dzielonym wchodzi w zakres tych wspólnych przepisów.

Różne fundusze objęte zarządzaniem dzielonym dążą do komplementarnych celów i są zarządzane według tej samej metody, dlatego rozporządzenie (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] określa zestaw zasad ogólnych takich jak partnerstwo. Rozporządzenie to zawiera również wspólne elementy strategicznego planowania i programowania, w tym przepisy dotyczące umów o partnerstwie zawieranych z każdym państwem członkowskim, a także określa wspólne podejście zakładające nastawienie na realizację celów funduszy. Zawiera zatem warunki podstawowe oraz zasady monitorowania, sprawozdawczości i oceny. Określono także wspólne przepisy regulujące zasady kwalifikowalności i zarządzania finansowego oraz sposoby zarządzania i kontroli.

Fundusz będzie otwarty na udział stowarzyszonych państw trzecich, zgodnie z warunkami określonymi w odpowiedniej umowie dotyczącej udziału państwa trzeciego w Funduszu Azylu i Migracji, określającej ich wkłady i osiągnane przez nie korzyści oraz warunki uczestnictwa.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zarządzanie przepływami migracyjnymi wiąże się z wyzwaniami, które mają coraz bardziej transnarodowy charakter i tak dużą skalę, że państwa członkowskie działające samodzielnie nie mogą sobie z nimi poradzić. Biorąc pod uwagę, że działania w obszarze migracji wymagają od państw członkowskich znacznych zasobów i zdolności, oraz mając na celu zapewnienie kompleksowego podejścia opierającego się na wzajemnym zaufaniu, solidarności, podziale odpowiedzialności, współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi i instytucjami UE, interwencja Unii w tym obszarze i zmobilizowanie budżetu UE niosą wyraźną wartość dodaną.

W tym kontekście oczekuje się, że Fundusz Azylu i Migracji przyniesie wartość dodaną przez zapewnienie bardziej skutecznego wykorzystania środków publicznych, wzmocnienie wspólnego europejskiego systemu azylowego za pomocą wspólnych przepisów i procedur,

⁸ Rozporządzenie (UE) .../...

rozwijanie zdolności państw członkowskich do przyjęcia osób wymagających ochrony międzynarodowej, promowanie legalnych sposobów migracji, zapewnienie długoterminowej konkurencyjności Unii oraz przyszłości jej modelu socjalnego, wspieranie integracji obywateli państw trzecich legalnie przebywających w UE oraz ograniczanie czynników zachęcających do nieuregulowanej migracji za pośrednictwem zrównoważonej polityki powrotowej i readmisyjnej.

Jeżeli chodzi o wymiar zewnętrzny polityki spraw wewnętrznych, zasadniczym składnikiem unijnej polityki migracyjnej jest partnerstwo i współpraca z państwami trzecimi w celu zapewnienia odpowiedniego zarządzania przepływami migracyjnymi i wyrażenia – za pomocą inicjatyw w zakresie przesiedlenia – solidarności z państwami trzecimi znajdującymi się pod presją migracyjną. Oczywiście jest, że przyjęcie środków i łączenie zasobów na poziomie UE znacznie zwiększy efekt dźwigni finansowej, potrzebnej UE, aby przekonać państwa trzecie do współpracy w sprawach migracyjnych, które leżą głównie w interesie UE i państw członkowskich.

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości, ponieważ większość finansowania będzie wykonywana zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego i z poszanowaniem kompetencji instytucjonalnych państw członkowskich, uznając jednocześnie, że interwencje powinny być prowadzone na odpowiednim poziomie, a rola Unii nie powinna wykraczać poza to, co konieczne.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności i wchodzi w zakres działania w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości określonej w tytule V TFUE. Cele i odpowiadające im poziomy finansowania są proporcjonalne do tego, co instrument ma osiągnąć. Działania przewidziane w niniejszym wniosku dotyczą europejskiego wymiaru azylu i imigracji.

- **Wybór instrumentu**

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Fundusz Azylu i Migracji

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny retrospektywne / oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Niniejszy wniosek uwzględnia wyniki ocen poprzednich instrumentów finansowania. Opracowano go w oparciu o ocenę *ex post* Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów⁹ oraz ocenę śródkresową Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (okres programowania 2014–2020). Biorąc pod uwagę różne kryteria oceny, sformułowano następujące ustalenia:

Pod względem **skuteczności** Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (AMIF) odegrał ważną rolę w usprawnianiu systemów azylowych i zwiększaniu zdolności przyjmowania w państwach członkowskich. W wielu krajach obszar polityki azylowej stał się szczególnym priorytetem z uwagi na kryzys migracyjny. W ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji odnotowano również wyraźne postępy dotyczące osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym

⁹ Są to fundusze poprzedzające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji w okresie programowania 2007–2013.

małoletnich bez opieki, i uchodźców oraz osób ubiegających się o azyl z takich regionów, jak północna Afryka i Róg Afryki, co zwiększyło widoczność jego działań zewnętrznych. Istnieją jednak ograniczone dowody świadczące o zwiększonej zdolności do opracowywania, monitorowania i oceny systemów azylowych i chociaż osiągnięto postępy w ramach unijnego programu przesiedleń, to przyczynił się on w jedynie ograniczonym stopniu do tworzenia, rozwijania i wdrażania krajowych programów przesiedleń.

W ramach AMIF osiągnięto istotne postępy w zakresie integracji obywateli państw trzecich, w przypadkach gdy priorytetowo potraktowano głównie środki na rzecz integracji krótkoterminowej względem środków długoterminowych, przy czym dotychczas poczyniono niewielkie postępy w kwestii legalnej migracji, prawdopodobnie ze względu na czynniki kontekstowe. Wyniki tych działań nie są jeszcze widoczne, ponieważ integracja jest procesem długofalowym.

Opracowywanie sprawiedliwych, trwałych i skutecznych strategii powrotów jest celem o rosnącym znaczeniu w większości państw członkowskich. Mimo że dzięki wsparciu z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji zwiększa się liczba zarówno dobrowolnych, jak i przymusowych powrotów, ustalenia wskazują, że AMIF przyczynił się w ograniczonym stopniu do skutecznego wdrażania strategii powrotów.

Solidarność i podział odpowiedzialności między państwami członkowskimi zostały wzmocnione głównie dzięki pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, mechanizmom relokacji oraz unijnym programom przesiedleń. Z dostępnych ustaleń wynika, że wkład programów krajowych w transfer między państwami członkowskimi zarówno osób ubiegających się o azyl, jak i osób korzystających z ochrony międzynarodowej był ograniczony w porównaniu z mechanizmem relokacji.

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji wniósł znaczny wkład na rzecz państw członkowskich w sytuacjach nadzwyczajnych, głównie w postaci pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, która jest podstawowym instrumentem wzmacniania solidarności. Ułatwił szybkie i ukierunkowane reagowanie, w koordynacji i w synergii z Instrumentem na rzecz wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych¹⁰.

Co do **wydajności**, ocena na podstawie dostępnych danych wskazała, że koszt osiągnięcia wyników przez Fundusz, tj. wykorzystane zasoby ludzkie i finansowe, był rozsądny. Chociaż opóźniło się rozpoczęcie realizacji programów krajowych, ogólne wdrażanie Funduszu wydaje się być na dobrej drodze, dzięki pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych zmniejszającej lukę w finansowaniu i zaspokajającej najpilniejsze potrzeby, czemu pomogło elastyczne podejście stosowane w odniesieniu do zarządzania tą pomocą. Środki w zakresie zarządzania i kontroli są również odpowiednie i skuteczne, a mechanizmy zapewniające prawidłowe wdrażanie Funduszu oraz zapobieganie nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom – rygorystyczne.

Na tym etapie nie ma wystarczających dowodów na znaczne **zmniejszenie obciążeń administracyjnych**, mimo że Fundusz Azylu, Migracji i Integracji doprowadził do **uproszczenia** w porównaniu z sytuacją w tym zakresie w przeszłości. Wprowadzono kilka nowych procedur administracyjnych i zarządczych, z uwzględnieniem wniosków wyciągniętych w odniesieniu do poprzednich funduszy. Obejmują one przyjmowanie

¹⁰ Rozporządzenie Rady (UE) 2016/369 z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie udzielania wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych na terenie Unii.

wytycznych i narzędzi dotyczących lepszego stanowienia prawa, a także gromadzenie wskaźników w celu zapewnienia bardziej odpowiedniego pomiaru realizacji celów.

Ogólnie rzecz biorąc, środki innowacyjne (np. uproszczone formy kosztów, wieloletnie programy) są w większości uznawane za szczególnie użyteczne przez beneficjentów i wydaje się, że dzięki nim udało się dokonać uproszczenia. Pomimo poprawy w postaci uproszczenia krajowe przepisy i procedury, które mają zastosowanie w ramach programów krajowych, wydają się prowadzić do umiarkowanego lub znacznego obciążenia administracyjnego, co wpływa na wydajność.

Mimo tych wyzwań AMIF jest nadal bardzo **istotny**, ponieważ okazał się wystarczająco elastyczny, obszerny i przekrojowy, aby reagować na różne potrzeby, a programy krajowe są zgodne z potrzebami państw członkowskich. Zmieniające się potrzeby, z którymi zmierzyły się państwa członkowskie w okresie wdrażania, wymagają jednak większej elastyczności w odniesieniu do przydziału środków finansowych. Potrzeby różnią się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich i w różnych dziedzinach (tj. azylu, integracji i powrotów). Ilość i zakres tych potrzeb zmieniały się, ale w ujęciu ogólnym wzrosły. W wielu krajach priorytetowo potraktowano kwestię azylu. Ze względu na kryzys migracyjny ostateczna skala działań Funduszu Azylu, Migracji i Integracji różniła się od pierwotnie założonej skali, a początkowy poziom finansowania okazał się niewystarczający.

Podczas projektowania, planowania i programowania Funduszu podjęto kroki, aby zapewnić jego **spójność** i zgodność z innymi instrumentami finansowymi UE i z odpowiednimi kluczowymi strategiami politycznymi UE, a także jego uzupełniający charakter względem tych instrumentów i strategii. Na etapie realizacji Komisja zapewniła, by fundusze UE o podobnych celach były wykorzystywane w sposób skoordynowany. Na poziomie krajowym zdecydowana większość państw członkowskich zapewniła spójność i komplementarność poprzez ustanowienie mechanizmów koordynacji, głównie w postaci komitetów monitorujących skupiających organy zaangażowane we wdrażanie funduszy.

Wydaje się jednak, że istnieje możliwość poprawy komunikacji, jeśli chodzi o spójność wewnętrzną między różnymi mechanizmami wdrażania Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, ponieważ niektórzy beneficjenci nie byli obeznani z działaniami i projektami wspieranymi w ramach Funduszu, w szczególności z działaniami Unii i pomocą w sytuacjach nadzwyczajnych. Dowody niespójności, pokrywania się i powielania, zarówno na poziomie wewnętrznym, jak i zewnętrznym, są jednak niewielkie.

Ogólnie rzecz biorąc, Fundusz Azylu, Migracji i Integracji wygenerował znaczną **unijną wartość dodaną**, pomimo stosunkowo niewielkich rozmiarów w porównaniu z wyzwaniami wynikającymi z kryzysu, który miał miejsce w tym okresie. Główne korzyści na poziomie UE wynikają z transnarodowego wymiaru niektórych działań (działania unijne i Europejska Sieć Migracyjna) oraz podziału obciążeń na poziomie UE, wspieranych w szczególności przez pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych i mechanizm relokacji w ramach programów krajowych, przy czym oba te instrumenty stanowią dowód na to, że zastosowano zasadę solidarności.

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji wniósł znaczną unijną wartość dodaną w postaci:

- (i) zapewnienia skutecznego i wydajnego zarządzania przepływami migracyjnymi na poziomie UE (efekt wielkości);
- (ii) udoskonalonych procedur związanych z zarządzaniem migracjami oraz większych zdolności i wiedzy fachowej (efekt procesu);

- (iii) umożliwienia państwom członkowskim dotarcia do większej liczby migrantów, osób ubiegających się o azyl, uchodźców i obywateli państw trzecich (efekt zakresu); oraz
- (iv) innowacji powstałych na poziomie krajowym i europejskim poprzez wdrożenie działań (efekt przykładu).

Brak finansowania z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji miałby negatywny wpływ na jakość reakcji UE na kryzys migracyjny i zdolność państw członkowskich do współpracy i wdrażania rozwiązań. Przerwa w udzielaniu wsparcia mogłaby prawdopodobnie mieć znaczące negatywne konsekwencje i prowadzić do ograniczenia zakresu i pogorszenia jakości realizowanych działań oraz powodować opóźnienie lub nawet zawieszenie wykonania działań, w tym dotyczących stosowania zasad solidarności, podziału obciążeń i wzajemnego zaufania.

W ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji szczególną uwagę zwrócono na **zrównoważony charakter** dzięki metodom wykorzystanym na etapie programowania i realizacji w ramach różnych mechanizmów wdrażania, choć w mniejszym stopniu w kontekście pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych (ze względu na charakter działań). Przy opracowywaniu interwencji w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w większym stopniu mogłyby być uwzględniane kryteria zrównoważoności.

Trwałość efektów działań (skutki trwają po zakończeniu interwencji) oraz stabilność finansowania (działania, które mogłyby być kontynuowane po zakończeniu finansowania w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji) różnią się w zależności od mechanizmów wdrażania, państw członkowskich i celów szczegółowych i zależą od przyjęcia całościowego podejścia. Trwałość efektów działań będzie się prawdopodobnie różnić dla grup docelowych w zależności od obszarów zainteresowania – rezultaty w dziedzinie integracji i azylu będą się prawdopodobnie utrzymywać, jeśli będą dotyczyć potrzeb w dłuższej perspektywie czasowej, natomiast wyniki w zakresie powrotów będą trwalsze, jeśli opierają się na programach dobrowolnego powrotu i są wspierane wysiłkami na rzecz reintegracji.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W dniach od 10 stycznia 2018 r. do 9 marca 2018 r. przeprowadzono dwie specjalne otwarte konsultacje publiczne dotyczące funduszy UE w obszarach migracji i bezpieczeństwa. Ogółem respondenci podkreślili potrzebę uproszczenia instrumentów finansowych w obszarze spraw wewnętrznych, większej elastyczności (szczególnie w zakresie zdolności reagowania na kryzysy migracyjne i związane z bezpieczeństwem) oraz zwiększenia finansowania i wsparcia w obszarach o wysokim poziomie podziału odpowiedzialności (azyl i zarządzanie granicami) lub współpracy między państwami członkowskimi i z agencjami spraw wewnętrznych. Respondenci twierdzili, że takie środki mogą poprawić skuteczność i wydajność instrumentów finansowania oraz zwiększyć wartość dodaną UE. Zainteresowane strony zwróciły też uwagę na potrzebę zwiększenia wpływu politycznego w dziedzinie spraw wewnętrznych w państwach trzecich.

Przeprowadzono konsultacje z właściwymi organami w państwach członkowskich w ramach komitetu ds. Funduszu Azylu, Migracji i Integracji i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Państwa członkowskie wyraziły opinie na temat głównych priorytetów finansowania, problemów, architektury funduszy i metod realizacji. Skonsultowano się także z innymi kluczowymi zainteresowanymi podmiotami i beneficjentami Funduszu Azylu, Migracji i Integracji i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w ramach zarządzania

bezpośredniego i pośredniego, takimi jak organizacje międzynarodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, oraz z agencjami spraw wewnętrznych.

Zainteresowane podmioty zgodziły się, że maksymalizacja europejskiej wartości dodanej wymaga, aby wydatki UE uwzględniały priorytety na poziomie UE i zobowiązania polityczne oraz wspierały wdrażanie dorobku prawnego UE w obszarze spraw wewnętrznych. Postulowały zapewnienie dostatecznego finansowania, aby móc zmierzyć się z obecnymi i pojawiającymi się wyzwaniami. Należy również udostępnić wystarczające środki finansowe dla odpowiednich agencji spraw wewnętrznych, zgodnie z ich coraz większą aktywnością. Zainteresowane podmioty były zgodne co do tego, że struktura funduszy powinna być bardziej elastyczna. Stwierdziły, że należy zachować wieloletnie programy, aby zapewnić dostateczną elastyczność umożliwiającą reagowanie na zmieniającą się sytuację. Organizacje pozarządowe były zdania, że należy także kontynuować zarządzanie bezpośrednie.

Konsultacje potwierdziły, że wśród kluczowych zainteresowanych podmiotów istnieje konsensus co do konieczności szerszego zakresu działań finansowanych ze środków UE, w tym jeśli chodzi o jej zewnętrzny wymiar, zwiększenie wpływu polityki spraw wewnętrznych, dalsze uproszczenie mechanizmów realizacji i większą elastyczność, zwłaszcza w reagowaniu na sytuacje wyjątkowe.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy fachowej**

Prace nad przyszłymi instrumentami finansowymi na potrzeby spraw wewnętrznych rozpoczęły się w 2016 r. i trwały w roku 2017 i 2018. W ramach tych prac w 2017 r. i w 2018 r. przeprowadzono analizę dotyczącą WRF, na poparcie oceny skutków rozpoczętej we wrześniu 2017 r. W toku tych analiz zgromadzono dostępne wyniki ocen istniejących instrumentów finansowych i konsultacji z zainteresowanymi podmiotami, a także omówiono problemy, cele i warianty polityczne, w tym ich prawdopodobny wpływ, co było przedmiotem oceny skutków.

- **Ocena skutków**

Na potrzeby wniosku dokonano oceny skutków. Objęła ona: Fundusz Azylu i Migracji, Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami, który składa się z instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz oraz z instrumentu na rzecz sprzętu do kontroli celnej. Streszczenie oceny skutków i pozytywna opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej są dostępne na stronie <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&language=pl>.

W sprawozdaniu z oceny skutków analizowane są różne warianty polityczne pod kątem sposobów udzielania finansowania, a także analizowane są takie aspekty jak: spójność i komplementarność z innymi instrumentami finansowania UE, zewnętrzny wymiar finansowania w obszarze migracji i bezpieczeństwa, elastyczność w stabilnym otoczeniu finansowym (w tym instrumentu tematycznego), metody wdrożenia (zarządzanie dzielone, bezpośrednie i pośrednie), możliwość udzielenia pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, a także mechanizm przeglądu śródkresowego. Preferowaną opcją jest połączenie różnych wariantów na podstawie wyników i zaleceń zawartych w ocenie *ex post* poprzednich funduszy (okres programowania 2007–2013) i ocenach śródkresowych aktualnych funduszy (okres programowania 2014–2020).

W ocenie skutków omówiono zalecenia sformułowane przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej. W tabeli poniżej przedstawiono najważniejsze uwagi i zalecenia dotyczące usprawnień

Funduszu Azylu i Migracji, instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz (w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami) i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz wyjaśniono, jakie zmiany zostały wprowadzone do sprawozdania z oceny skutków, aby uwzględnić te uwagi i zalecenia.

Najważniejsze uwagi Rady ds. Kontroli Regulacyjnej	Zmiany do sprawozdania z oceny skutków
W sprawozdaniu nie wyjaśniono, w jaki sposób coraz większe kompetencje UE w tych obszarach (spraw wewnętrznych) i rosnąca rola agencji wpłyną na ogólny system.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany w odniesieniu do Funduszu Azylu i Migracji, instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz (w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami) i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, aby wyjaśnić, jak poszerzenie kompetencji UE i większa rola agencji wpływają na zadania poszczególnych funduszy (sekcja 3.2). Agencje spraw wewnętrznych pełniące kluczową rolę we wdrażaniu polityki Unii w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa będą miały ważną rolę do odegrania na etapie programowania programów krajowych, a wyniki ich działań w zakresie monitorowania zostaną wykorzystane w przeglądzie śródkresowym. Poszerzony mandat agencji nie miałby na celu zastąpienia obecnych zadań wykonywanych przez państwa członkowskie, lecz usprawnienie i podniesienie jakości działań Unii i państw członkowskich w obszarze migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa.
Dalsze uwagi i zalecenia dotyczące usprawnień	Zmiany do sprawozdania z oceny skutków
1) W sprawozdaniu należy przedstawić główne zmiany w strukturze programu i priorytetach w stosunku do bieżącego okresu programowania. Ponadto należy wyjaśnić zakres zewnętrznego komponentu programu, tj. komplementarność z instrumentami zewnętrznymi.	W sprawozdaniu wprowadzono poprawki, tak aby odzwierciedlało ono najważniejsze zmiany w strukturze programu w stosunku do bieżącego okresu programowania (sekcja 3.2) i objaśniało zakres zewnętrznego komponentu programu i jego komplementarność w stosunku do instrumentów zewnętrznych (sekcja 3.3). Cele funduszy opierają się na zakresie poprzednich funduszy, który zasadniczo uznano za dostatecznie szeroki, by wspierać wdrażanie priorytetów politycznych UE przy zapewnieniu europejskiej wartości dodanej. Dostosowania priorytetów i działań odzwierciedlają rozwój polityki i potrzebę synergii z innymi funduszami UE. Interwencje w zewnętrzny wymiar będą opracowywane i realizowane z zachowaniem spójności z działaniami zewnętrznymi i polityką zagraniczną UE, zwłaszcza z instrumentem zewnętrznym UE.
2) W sprawozdaniu należy także wyjaśnić, w jaki sposób poszerzenie kompetencji UE i większa rola agencji rzutują na znaczenie odnośnych programów. Czy w efekcie wzrasta konieczność działań na szczeblu krajowym, przekazania zadań agencjom, lub czy zmniejsza się priorytetowe znaczenie	Zmiany wprowadzone do sprawozdania odzwierciedlające najważniejsze uwagi Rady ds. Kontroli Regulacyjnej przedstawiono powyżej.

niektórych interwencji?	
3) Rada rozumie, że w momencie przygotowywania sprawozdania nowy mechanizm dotyczący rezerwy wykonania znajdował się nadal w fazie rozwoju. Ostateczna wersja sprawozdania powinna jednak zawierać aktualne informacje i objaśnienia na temat wybranego mechanizmu, a także zawierać jego uzasadnienie w świetle doświadczeń zebranych w odniesieniu do innych funduszy UE (zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami przekazanymi Radzie).	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany, tak aby zawierało ono aktualne informacje i objaśnienia na temat preferowanego mechanizmu, biorąc pod uwagę doświadczenie zdobyte przy okazji innych funduszy UE i rozwój sytuacji w trakcie przygotowywania przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów odnośnie do zarządzania dzielonego (sekcja 4.1.4). W preferowanym wariantcie nie przedstawiono specjalnej rezerwy wykonania. Uwzględniono minimalny poziom realizacji finansowej na potrzeby przydziału dodatkowego finansowania w ramach dostosowania technicznego w połowie okresu programowania, natomiast elementy związane z realizacją celów zostałyby wzięte pod uwagę przy dostarczaniu dodatkowego finansowania za pośrednictwem instrumentu tematycznego.
4) W sprawozdaniu należy wyjaśnić, w jaki sposób nowy mechanizm w sytuacjach nadzwyczajnych będzie działał w ramach puli środków każdego z trzech funduszy na rzecz migracji i bezpieczeństwa. Wykorzystanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych powinno być ograniczone z uwagi na nową elastyczność przewidzianą w instrumencie tematycznym. W sprawozdaniu należy wyjaśnić przewagę tego mechanizmu nad finansowaniem w sytuacjach nadzwyczajnych w poprzednim okresie programowania.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany, aby wyjaśnić sposób działania nowego mechanizmu w sytuacjach nadzwyczajnych (sekcja 4.1.3). Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych świadczona za pośrednictwem funduszy powinna stanowić uzupełnienie rezerwy na pomoc nadzwyczajną (na poziomie budżetu UE) i być wykorzystywana w ściśle określonych sytuacjach. Z uwagi na elastyczność przewidzianą w instrumencie tematycznym zakłada się, że wykorzystanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych jest bardziej ograniczone niż w bieżącym okresie programowania. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych można realizować w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego.
5) Zasady monitorowania nie są dobrze opracowane. W sprawozdaniu należy wyjaśnić, w jaki sposób będzie się definiować i mierzyć udaną realizację programów.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany (sekcja 5.1), aby przedstawić, w jaki sposób mierzona będzie skuteczność programów. Pomiar skuteczności będzie się opierał na celach wyznaczonych przez Komisję i państwa członkowskie, uzgodnionych w programach krajowych, i późniejszym pomiarze postępów w osiąganiu tych celów, przy użyciu wskaźników produktu i rezultatu zawartych we wnioskach ustawodawczych. Wymogi dotyczące sprawozdawczości w ramach zarządzania dzielonego zostają określone w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów (wspólne dla kilku obszarów polityki objętych zarządzaniem dzielonym) zapewni uproszczenie Funduszu przez zastosowanie, w miarę możliwości, wspólnych przepisów dotyczących monitorowania, kontroli i audytów wdrażania programów, w tym dzięki lepszemu wykorzystaniu uproszczonych form kosztów. Usprawnione zostanie podejście do audytu, aby dobór próby audytowej był w większym

stopniu oparty na analizie ryzyka i aby stosowano zasadę pojedynczego audytu w celu ograniczenia obciążenia administracyjnego.

Dalsze uproszczenie w ramach zarządzania bezpośredniego będzie możliwe dzięki korzystaniu ze wspólnych narzędzi informatycznych dostępnych w całej Komisji (systemu cyfrowego zarządzania dotacjami (e-dotacje)).

- **Prawa podstawowe**

Wsparcie finansowe z budżetu Unii jest niezbędne do wdrożenia Funduszu Azylu i Migracji, aby wspierać państwa członkowskie poprzez zapewnienie wspólnych zasad i procedur przyjmowania osób potrzebujących ochrony międzynarodowej, promowanie większej liczby legalnych sposobów migracji, wspieranie integracji obywateli państw trzecich oraz zmniejszanie zachęt do nieuregulowanej migracji w ramach zrównoważonej polityki powrotowej i readmisyjnej. Do osiągnięcia tych celów będzie się dążyć przy pełnym poszanowaniu zobowiązań Unii w obszarze praw podstawowych. Będzie to ściśle monitorowane na etapie wdrażania Funduszu.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek Komisji w sprawie wieloletnich ram finansowych obejmuje kwotę 10 415 000 000 EUR (w cenach bieżących) na Fundusz Azylu i Migracji oraz kwotę 865 000 000 EUR (w cenach bieżących) na odnośne agencje zdecentralizowane na lata 2021–2027.

Fundusz będzie wdrażany według metody zarządzania dzielonego lub zarządzania bezpośredniego/zarządzania pośredniego. Zasoby ogólne zostaną przydzielone w następujący sposób: 60 % dla programów państw członkowskich wdrażanych według metody zarządzania dzielonego oraz 40 % dla instrumentu tematycznego na działania szczególne na poziomie krajowym lub ponadnarodowym, działania unijne, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych w zakresie przesiedleń, działania na rzecz solidarności i odpowiedzialności oraz Europejską Sieć Migracyjną. Z puli środków finansowych na instrument tematyczny wspierana będzie też pomoc techniczna z inicjatywy Komisji.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Finansowanie jest wdrażane w ramach zarządzania dzielonego przez państwa członkowskie oraz zarządzania bezpośredniego/zarządzania pośredniego przez Komisję.

Usprawnione zostaną ramy monitorowania i oceny, między innymi dzięki lepszej metodzie monitorowania inwestycji w ramach odnośnych funduszy unijnych, tak aby zachęcać do terminowej realizacji celów oraz zagwarantować, aby przeprowadzone oceny wносиły faktyczny wkład we wszelkie przyszłe przeglądy działań politycznych. W tym celu wykorzystane zostaną lepsze wskaźniki, mechanizmy motywujące do realizacji celów oraz zacieśniona zostanie współpraca z odnośnymi partnerami. Ocenę śródkresową i ocenę retrospektywną przeprowadzi Komisja. Oceny te będą przeprowadzane zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹¹, w którym trzy instytucje

¹¹ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14.

potwierdziły, że ocena obowiązującego ustawodawstwa i polityki powinna stanowić podstawę dla oceny skutków poszczególnych wariantów dalszych działań. W ramach ocen przeanalizowane zostaną skutki Funduszu w praktyce w oparciu o wskaźniki i cele oraz szczegółową analizę tego, w jakim stopniu Fundusz można uznać za przydatny, skuteczny i wydajny oraz w jakim stopniu zapewnia wystarczającą wartość dodaną UE i jest spójny z innymi politykami UE. Oceny obejmą wyciągnięte wnioski w celu zidentyfikowania wszelkich braków/problemów lub jakiegokolwiek potencjału do dalszego ulepszania działań lub ich wyników oraz w celu zmaksymalizowania ich wpływu.

Oczekuje się, że państwa członkowskie w ramach zarządzania dzielonego będą regularnie składać sprawozdania z realizacji swoich programów i przedstawiać końcowe sprawozdanie z realizacji celów na koniec okresu programowania.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W *Rozdziale I – Przepisy ogólne* wnioskowanego rozporządzenia podano cel, zakres i najważniejsze definicje. Zawarto w nim wymóg, aby wszystkie działania wspierane na mocy rozporządzenia były zgodne z obowiązującym prawem unijnym i krajowym. Określono tam również cele końcowe rozporządzenia. Proponowany zakres tych artykułów opiera się w dużej mierze na obecnym rozporządzeniu w sprawie Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, przy jednoczesnym uwzględnieniu nowych kierunków polityki, takich jak Europejski program w zakresie migracji, oraz konieczności zapewnienia sprawnej reakcji na zmieniające się wyzwania związane z migracją zarówno w UE, jak i we współpracy z innymi państwami.

W *Rozdziale II – Ramy finansowania i ramy wdrażania* określono ogólne zasady wsparcia udzielanego zgodnie z rozporządzeniem i przedstawiono znaczenie spójności i komplementarności z odnośnymi instrumentami finansowania UE. Zawarto w nim metody realizacji działań wspieranych na mocy rozporządzenia: zarządzanie dzielone, bezpośrednio i pośrednie. Wnioskowane połączenie metod realizacji opiera się na pozytywnych doświadczeniach związanych z wykorzystaniem takiego połączenia w trakcie wdrażania bieżącego instrumentu finansowania.

W pierwszej sekcji tego rozdziału przedstawiono ramy finansowania. We wniosku podano kwotę puli środków finansowych przeznaczonych na Fundusz ogółem i jej wykorzystanie zgodnie z różnymi ustaleniami dotyczącymi wdrażania.

W drugiej, trzeciej i czwartej sekcji opisano ramy wdrażania Funduszu w podziale na tryby wdrażania, takie jak programy Komisji i państw członkowskich. Określono szczegółowe ustalenia dotyczące przeglądu śródkresowego oraz wdrażania działań szczególnych, działań Unii, pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, pomocy technicznej, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych i wsparcia operacyjnego.

W ostatniej sekcji uwzględniono niezbędne przepisy dotyczące sprawozdań z realizacji celów przez państwa członkowskie, monitorowania i oceny.

W *Rozdziale III – Przepisy przejściowe i końcowe* zawarto przepisy w sprawie przekazania uprawnień Komisji do przyjmowania aktów delegowanych oraz w sprawie procedury komitetowej. Wniosek odnosi się również do stosowania rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów do rozporządzenia będącego przedmiotem wniosku, proponuje uchylenie poprzedniego instrumentu finansowania i ustanawia szereg przepisów przejściowych. Została sprecyzowana data wejścia w życie wnioskowanego rozporządzenia

i przewiduje się, że będzie ono wiążące w całości i bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich zgodnie z Traktatami od dnia 1 stycznia 2021 r.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**ustanawiające Fundusz Azylu i Migracji**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 78 ust. 2 i art. 79 ust. 2 i 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W sytuacji zmieniających się wyzwań w obszarze migracji, którą charakteryzuje potrzeba wspierania silnych systemów przyjmowania, azylu, integracji i migracji w państwach członkowskich, zapobiegania presjom migracyjnym i adekwatnego reagowania na nie oraz zastępowania nieuregulowanych i niebezpiecznych dróg przybywania migrantów legalnymi i bezpiecznymi sposobami migracji, inwestowanie w skuteczne i skoordynowane zarządzanie migracjami w Unii ma decydujące znaczenie dla osiągnięcia unijnego celu stworzenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zgodnie z art. 67 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (2) Znaczenie skoordynowanego podejścia Unii i państw członkowskich znalazło odzwierciedlenie w Europejskim programie w zakresie migracji z maja 2015 r., w którym podkreślono potrzebę prowadzenia spójnej i jasnej wspólnej polityki mającej na celu przywrócenie wiary w to, że Unia jest zdolna połączyć europejskie i krajowe wysiłki, aby radzić sobie z problemem migracji i skutecznie współpracować, zgodnie z zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, oraz zostało potwierdzone w przeglądzie śródkresowym tego programu z września 2017 r. i sprawozdaniu z postępu prac z marca i maja 2018 r.
- (3) W konkluzjach z dnia 19 października 2017 r. Rada Europejska potwierdziła potrzebę stosowania kompleksowego, pragmatycznego i zdecydowanego podejścia do zarządzania migracjami, którego celem jest przywrócenie kontroli na granicach zewnętrznych, ograniczenie nieuregulowanego napływu migrantów i liczby zgonów

¹² Dz.U. C , , s. .

¹³ Dz.U. C z , s. .

na morzu i które powinno się opierać na elastycznym i dobrze skoordynowanym wykorzystaniu wszystkich instrumentów dostępnych w Unii i państwach członkowskich. Rada Europejska wezwała też do zapewnienia znacznie większej liczby powrotów za pomocą podejmowanych na poziomie UE i państw członkowskich działań, w tym skutecznych umów i uzgodnień dotyczących readmisji.

- (4) Aby wspierać wysiłki zapewniające kompleksowe podejście do zarządzania migracjami, oparte na wzajemnym zaufaniu, solidarności i podziale odpowiedzialności między państwami członkowskimi i instytucjami Unii Europejskiej, w celu zapewnienia wspólnej zrównoważonej unijnej polityki azylowej i imigracyjnej, należy wspierać państwa członkowskie za pomocą odpowiednich zasobów finansowych w postaci Funduszu Azylu i Migracji (zwanego dalej „Funduszem”).
- (5) Fundusz należy wdrażać z pełnym poszanowaniem praw i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz międzynarodowych zobowiązań Unii w zakresie praw podstawowych.
- (6) Fundusz należy ustanowić w oparciu o rezultaty i inwestycje osiągnięte przy wsparciu poprzednich funduszy: Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, ustanowionego decyzją nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich, ustanowionego decyzją Rady 2007/435/WE, i Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów, ustanowionego decyzją nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady na lata 2007–2013, a także Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014. Jednocześnie należy uwzględnić wszystkie nowe istotne zmiany sytuacji.
- (7) Fundusz powinien wspierać skuteczne zarządzanie przepływami migracyjnymi, między innymi przez: promowanie wspólnych środków w obszarze azylu, w tym wysiłków państw członkowskich w zakresie przyjmowania osób wymagających ochrony międzynarodowej w drodze przesiedleń i transferu osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub osób korzystających z ochrony międzynarodowej między państwami członkowskimi; a także wspieranie strategii integracji i bardziej skutecznej polityki migracyjnej, aby zapewnić długoterminową konkurencyjność Unii i przyszłość jej modelu socjalnego oraz ograniczyć czynniki zachęcające do nieuregulowanej migracji, za pomocą zrównoważonej polityki w zakresie powrotów i readmisji. Fundusz powinien wspierać zacieśnianie współpracy z państwami trzecimi, aby wzmacniać zarządzanie przepływami osób ubiegających się o azyl lub inne formy ochrony międzynarodowej, zwiększać możliwości legalnej migracji oraz przeciwdziałać migracji nieuregulowanej i zapewniać zrównoważony charakter powrotów i skuteczną readmisję w państwach trzecich.
- (8) Kryzys migracyjny uwypuklił potrzebę zreformowania wspólnego europejskiego systemu azylowego w celu zapewnienia skutecznych procedur azylowych zapobiegających wtórnemu przemieszczaniu się i przewidujących jednolite standardy przyznawania ochrony międzynarodowej i odpowiednie prawa i świadczenia dla osób korzystających z ochrony międzynarodowej. Reforma była też potrzebna, aby stworzyć bardziej sprawiedliwy i skuteczny system ustalania odpowiedzialności państw członkowskich za osoby ubiegające się o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz ustanowić unijne ramy działań państw członkowskich w zakresie przesiedleń. Fundusz powinien zatem zapewniać większe wsparcie na rzecz działań państw członkowskich mających na celu pełne i prawidłowe wdrożenie zreformowanego wspólnego europejskiego systemu azylowego.

- (9) Fundusz powinien również uzupełniać i wzmacniać działania podejmowane przez Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (AUEA) ustanowioną rozporządzeniem (UE) .../... [Rozporządzenie AUEA]¹⁴, mając na celu ułatwienie i poprawę funkcjonowania wspólnego europejskiego systemu azylowego przez: koordynowanie i wzmacnianie praktycznej współpracy i wymiany informacji między państwami członkowskimi; promowanie unijnych przepisów i standardów operacyjnych dotyczących azylu w celu zapewnienia wysokiego stopnia jednolitości (opartego na wysokim poziomie bezpieczeństwa) procedur ochrony międzynarodowej, warunków przyjmowania i oceny potrzeb w zakresie ochrony w całej Unii, a także umożliwianie zrównoważonego i sprawiedliwego rozdziału wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, ułatwianie konwergencji w ocenianiu wniosków o ochronę międzynarodową w całej Unii, wspieranie działań państw członkowskich w zakresie przesiedleń oraz zapewnianie wsparcia operacyjnego i technicznego państwom członkowskim w zarządzaniu systemem azylowym i systemem przyjmowania, zwłaszcza państwom członkowskim zmagającym się z nieproporcjonalną presją wywieraną na te systemy.
- (10) Fundusz powinien wspierać starania Unii i państw członkowskich o zwiększenie zdolności państw członkowskich do opracowywania, monitorowania i oceniania polityk azylowych w świetle własnych zobowiązań wynikających z obowiązującego prawa Unii.
- (11) Partnerstwa i współpraca z państwami trzecimi w celu zapewnienia odpowiedniego zarządzania przepływami osób ubiegających się o azyl lub inne formy ochrony międzynarodowej są niezbędnym składnikiem unijnej polityki azylowej. Aby zastąpić niebezpieczne i nieuregulowane drogi migracji legalnymi i bezpiecznymi sposobami dotarcia na terytorium państw członkowskich obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców wymagających ochrony międzynarodowej, wyrazić solidarność z państwami w regionach, do których lub wewnątrz których wysiedlono dużą liczbę osób wymagających ochrony międzynarodowej, pomóc w złagodzeniu presji na te państwa, przyczynić się do osiągania celów unijnej polityki migracyjnej przez zwiększanie wpływu Unii na państwa trzecie oraz skutecznie współdziałać w globalnych inicjatywach w zakresie przesiedleń przez reprezentowanie wspólnego stanowiska na forach międzynarodowych i w relacjach z państwami trzecimi, Fundusz powinien zapewniać zachęty finansowe do wdrażania unijnych ram przesiedleń [i przyjmowania ze względów humanitarnych].
- (12) Biorąc pod uwagę wysoki poziom przepływów migracyjnych do Unii w ostatnich latach oraz znaczenie zapewniania spójności naszych społeczeństw, niezbędne jest wspieranie polityki państw członkowskich na rzecz wczesnej integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym polityki w priorytetowych obszarach wskazanych w planie działania na rzecz integracji obywateli państw trzecich, przyjętym przez Komisję w 2016 r.
- (13) Aby zwiększyć skuteczność, osiągnąć jak największą unijną wartość dodaną oraz zapewnić spójność działań Unii na rzecz integracji obywateli państw trzecich, działania finansowane z Funduszu powinny być szczegółowo określone i uzupełniające w stosunku do działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

¹⁴ Rozporządzenie (UE) .../... Parlamentu Europejskiego i Rady [rozporządzenie w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu] (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).

Środki finansowane w ramach niniejszego Funduszu powinny wspierać dostosowane do potrzeb obywateli państw trzecich działania, które są na ogół realizowane na wczesnym etapie integracji, oraz działania horyzontalne wspierające zdolności państw członkowskich w obszarze integracji, natomiast interwencje na rzecz obywateli państw trzecich mające bardziej długoterminowe skutki powinny być finansowane w ramach EFRR i EFS+.

- (14) W tym kontekście organy państw członkowskich odpowiedzialne za wdrażanie Funduszu powinny być zobowiązane do współpracy i ustanowienia mechanizmów koordynacji z organami wyznaczonymi przez państwa członkowskie do celów zarządzania interwencjami w ramach EFS+ i EFRR, a w razie potrzeby także z ich instytucjami zarządzającymi oraz z instytucjami zarządzającymi innych unijnych funduszy, które przyczyniają się do integracji obywateli państw trzecich.
- (15) Wdrażanie Funduszu w tym obszarze powinno być spójne z unijnymi wspólnymi podstawowymi zasadami integracji, określonymi we wspólnym programie na rzecz integracji.
- (16) Należy pozwolić państwom członkowskim, które chcą przyjąć takie podejście, na zapisanie w programach krajowych, że działania integracyjne mogą obejmować bliskich krewnych obywateli państw trzecich w takim zakresie, jaki jest konieczny do skutecznej realizacji takich działań. Pojęcie „bliski krewny” należy rozumieć jako oznaczające małżonka, partnera oraz każdą inną osobę spokrewnioną w linii zstępnej lub wstępnej z obywatelem państwa trzeciego objętym działaniami integracyjnymi, które to osoby nie zostałyby w inny sposób objęte zakresem Funduszu.
- (17) Biorąc pod uwagę zasadniczą rolę, jaką w dziedzinie integracji odgrywają organy lokalne i regionalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego, oraz aby ułatwić dostęp tych podmiotów do finansowania na poziomie Unii, Fundusz powinien wspierać realizację działań w zakresie integracji przez organy lokalne i regionalne lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym za pomocą instrumentu tematycznego oraz wyższych stóp współfinansowania tych działań.
- (18) Mając na względzie długoterminowe wyzwania gospodarcze i demograficzne, z jakimi zmaga się Unia, niezbędne jest stworzenie dobrze funkcjonujących legalnych kanałów migracji do Unii, aby utrzymać pozycję Unii jako atrakcyjnego celu dla migrantów oraz zapewnić zrównoważony charakter systemów opieki społecznej i wzrost unijnej gospodarki.
- (19) Fundusz powinien wspierać państwa członkowskie w tworzeniu strategii organizowania legalnej migracji oraz w zwiększaniu ich zdolności do opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceniania ogółem wszystkich strategii, polityk i środków w zakresie imigracji i integracji, w tym unijnych instrumentów prawnych, odnoszących się do legalnie przebywających obywateli państw trzecich. Fundusz powinien również wspierać wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz współpracę między różnymi działami administracji i poziomami sprawowania rządów oraz między państwami członkowskimi.
- (20) Skuteczna polityka powrotowa jest integralną częścią kompleksowego podejścia do migracji, stosowanego przez Unię i jej państwa członkowskie. Fundusz powinien wspierać wysiłki państw członkowskich i zachęcać je do działania, mając na celu skuteczne wdrażanie i dalsze rozwijanie wspólnych norm w zakresie powrotów,

w szczególności określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE¹⁵, oraz zintegrowanego i skoordynowanego podejścia do zarządzania powrotami. Aby zapewnić zrównoważony charakter polityki powrotowej, Fundusz powinien w równym stopniu wspierać powiązane środki w państwach trzecich, takie jak reintegracja osób powracających.

- (21) Państwa członkowskie powinny dawać pierwszeństwo dobrowolnym powrotom. Aby promować dobrowolne powroty, państwa członkowskie powinny przewidzieć zapewnienie czynników zachęcających, takich jak preferencyjne traktowanie w formie zwiększonej pomocy przy dobrowolnym powrocie do kraju. Taki dobrowolny powrót leży w interesie zarówno osób powracających, jak i organów – ze względu na oszczędność kosztów.
- (22) Powroty dobrowolne i przymusowe są jednak ze sobą powiązane i wzajemnie się wspierają, należy więc zachęcać państwa członkowskie, aby w swoich działaniach zwiększały komplementarność tych dwóch form powrotów. Możliwość wydalenia jest istotnym elementem przyczyniającym się do integralności systemu azylowego i systemu legalnej migracji. Fundusz powinien zatem wspierać działania państw członkowskich mające na celu ułatwienie i przeprowadzanie wydaleń, w stosownych przypadkach zgodnie ze standardami określonymi w prawie unijnym i przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych i godności osób powracających.
- (23) Szczególne środki wsparcia dla osób powracających stosowane w państwach członkowskich i krajach powrotu mogą poprawić warunki powrotu i reintegrację takich osób.
- (24) Unijne umowy o readmisji i inne porozumienia są integralnym składnikiem unijnej polityki powrotowej i jednym z głównych narzędzi skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi, ponieważ ułatwiają szybki powrót migrantów o nieuregulowanym statusie. Te umowy i porozumienia są ważnym elementem dialogu i współpracy z państwami trzecimi będącymi krajami pochodzenia i tranzytu migrantów o nieuregulowanym statusie, dlatego w interesie skutecznej polityki powrotowej na poziomach krajowym i unijnym należy wspierać wykonywanie tych umów w państwach trzecich.
- (25) Oprócz wspierania powrotów osób, jak przewidziano w niniejszym rozporządzeniu, Fundusz powinien także wspierać inne środki służące przeciwdziałaniu migracji nieuregulowanej, eliminowaniu zachęt do nielegalnej migracji i zwalczaniu obchodzenia obowiązujących przepisów dotyczących migracji, a tym samym chronić spójność systemów imigracyjnych państw członkowskich.
- (26) Zatrudnianie migrantów o nieuregulowanym statusie stanowi czynnik przyciągający, który zachęca do nielegalnej migracji i podważa politykę mobilności pracowników opartą na programach legalnej migracji. Fundusz powinien zatem wspierać państwa członkowskie, bezpośrednio lub pośrednio, we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE¹⁶, która zabrania zatrudniania nielegalnie

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

¹⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich (Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 24).

przebywających obywateli państw trzecich i przewiduje kary wobec pracodawców łamiących ten zakaz.

- (27) Fundusz powinien wspierać państwa członkowskie, bezpośrednio lub pośrednio, we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE¹⁷, która określa przepisy dotyczące pomocy i wsparcia dla ofiar handlu ludźmi oraz ochrony tych ofiar.
- (28) Fundusz powinien uzupełniać i wspierać działania podejmowane w zakresie powrotów przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624¹⁸, a tym samym przyczyniać się do skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami określonego w art. 4 tego rozporządzenia.
- (29) Należy dążyć do synergii, spójności i efektywności w powiązaniu z innymi funduszami unijnymi oraz unikać nakładania się działań.
- (30) Środki w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, objęte wsparciem w ramach Funduszu, powinny uzupełniać inne działania realizowane poza Unią, wspierane za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego. Podczas realizacji takich działań należy w szczególności dążyć do pełnej spójności z zasadami i ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii i jej polityki zagranicznej wobec danego państwa lub regionu oraz międzynarodowymi zobowiązaniami Unii. Jeżeli chodzi o wymiar zewnętrzny, Fundusz powinien przeznaczać wsparcie na zacieśnianie współpracy z państwami trzecimi oraz umacnianie kluczowych aspektów zarządzania migracjami w obszarach będących przedmiotem zainteresowania polityki migracyjnej Unii.
- (31) Finansowanie z budżetu Unii powinno koncentrować się na działaniach, w których interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi przez same państwa członkowskie. Wsparcie finansowe zapewniane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno się przyczyniać w szczególności do wzmacniania krajowych i unijnych zdolności w obszarach azylu i migracji.
- (32) Można uznać, że państwo członkowskie nie przestrzega jednostronnego dorobku prawnego Unii, w tym pod względem wykorzystania wsparcia operacyjnego w ramach tego Funduszu, jeżeli państwo to nie dopełniło swoich obowiązków przewidzianych w Traktatach, a dotyczących obszaru azylu i powrotów, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez państwo członkowskie unijnych wartości przy wdrażaniu dorobku prawnego w zakresie azylu i powrotów lub jeżeli w sprawozdaniu oceniającym w ramach mechanizmu oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen lub mechanizmu oceny i monitorowania Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu stwierdzono niedociągnięcia w odnośnym obszarze.
- (33) Ustanawiając Fundusz, należy uwzględnić konieczność zwiększenia elastyczności i uproszczenia, a zarazem spełnić wymogi związane z przewidywalnością oraz

¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

zapewnić sprawiedliwy i przejrzysty podział zasobów, aby zrealizować cele polityki i cele szczegółowe określone w niniejszym rozporządzeniu.

- (34) W niniejszym rozporządzeniu należy określić wstępne kwoty dla państw członkowskich obejmujące stałą kwotę oraz kwotę obliczoną na podstawie kryteriów określonych w załączniku I, które odzwierciedlają potrzeby i presję odczuwaną przez poszczególne państwa członkowskie w zakresie azylu, integracji i powrotów.
- (35) Te wstępne kwoty powinny stanowić podstawę dla długoterminowych inwestycji państw członkowskich. Aby uwzględnić zmiany przepływów migracyjnych, zaspokoić potrzeby w zakresie zarządzania systemem azylowym i systemem przyjmowania oraz integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich, a także przeciwdziałać nieuregulowanej migracji za pomocą skutecznej i zrównoważonej polityki powrotowej, w połowie okresu programowania należy przydzielić państwom członkowskim dodatkową kwotę uwzględniającą poziomy absorpcji. Kwotę tę należy ustalić na podstawie najnowszych dostępnych danych statystycznych określonych w załączniku I, aby uwzględnić zmiany sytuacji wyjściowej państw członkowskich.
- (36) Aby przyczynić się do realizacji celu polityki Funduszu, państwa członkowskie powinny zapewnić włączenie do swoich programów działań służących realizacji celów szczegółowych niniejszego rozporządzenia, dopilnować, aby wyznaczone priorytety były zgodne ze środkami wykonawczymi określonymi w załączniku II, oraz przyznać zasoby na realizację celów w sposób zapewniający osiągnięcie ogólnych celów polityki.
- (37) Z uwagi na stale zmieniające się wyzwania w obszarze migracji istnieje potrzeba dostosowania przydziału środków finansowych do zmian przepływów migracyjnych. Aby zaspokoić pilne potrzeby i uwzględnić zmiany w zakresie polityki i priorytetów Unii oraz przeznaczyć środki finansowe na działania o dużej unijnej wartości dodanej, część finansowania będzie okresowo przydzielana na działania szczególne, działania unijne, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, przesiedlenia oraz – za pośrednictwem instrumentu tematycznego – jako dodatkowe wsparcie dla państw członkowskich przyczyniających się do działań w zakresie solidarności i podziału odpowiedzialności.
- (38) Należy zachęcać państwa członkowskie, aby wykorzystały część swojego przydziału środków w ramach programu na finansowanie działań wymienionych w załączniku IV i dzięki temu skorzystały z większego wkładu Unii.
- (39) Część dostępnych środków w ramach Funduszu może być także przydzielona do programów państw członkowskich służących realizacji działań szczególnych w uzupełnieniu do początkowego przydziału środków. Te działania szczególne powinny zostać określone na poziomie Unii i powinny dotyczyć działań, które wymagają wspólnych wysiłków niezbędnych do zaradzenia sytuacjom w Unii wymagającym udostępnienia dodatkowego finansowania dla jednego lub większej liczby państw członkowskich.
- (40) Fundusz powinien się przyczyniać do wsparcia na rzecz kosztów operacyjnych związanych z azylem i powrotami oraz umożliwiać państwom członkowskim utrzymanie zdolności niezbędnych dla tych działań na poziomie całej Unii. Wsparcie to obejmuje pełen zwrot kosztów szczególnych związanych z celami przewidzianymi w ramach Funduszu i powinno stanowić integralną część programów państw członkowskich.
- (41) Aby uzupełnić realizację celu polityki Funduszu na poziomie krajowym za pośrednictwem programów państw członkowskich, Fundusz powinien też zapewniać

wsparcie na rzecz działań na poziomie Unii. Takie działania powinny służyć ogólnym celom strategicznym wchodzącym w zakres interwencji Funduszu, związanym z analizą polityczną i innowacjami, wzajemnym uczeniem się i partnerstwami transnarodowymi oraz testowaniem nowych inicjatyw i działań w całej Unii.

- (42) Aby wzmocnić zdolność Unii do natychmiastowego reagowania na nieprzewidzianą lub nieproporcjonalną silną presję migracyjną w jednym lub większej liczbie państw członkowskich, charakteryzującą się napływem dużej lub nieproporcjonalnej liczby obywateli państw trzecich, co stanowi znaczące i nagłe obciążenie dla ośrodków przyjmowania i ośrodków detencyjnych, systemów i procedur azylowych oraz systemów i procedur zarządzania migracjami w tych państwach, a także na silną presję migracyjną w państwach trzecich, wywołaną zmianami sytuacji politycznej lub konfliktami, należy umożliwić zapewnianie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych zgodnie z ramami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (43) Niniejsze rozporządzenie powinno zapewnić kontynuację działania Europejskiej Sieci Migracyjnej, ustanowionej decyzją Rady 2008/381/WE¹⁹ oraz zapewnić pomoc finansową zgodnie z celami i zadaniami tej sieci.
- (44) Cele polityki Funduszu będą również realizowane za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentów polityki funduszu InvestEU. Wsparcie finansowe należy wykorzystywać w celu korygowania niedoskonałości rynku lub niekorzystnych warunków inwestycyjnych w proporcjonalny sposób, a podejmowane działania nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną.
- (45) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na Fundusz Azylu i Migracji, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu [odniesienie należy odpowiednio zaktualizować zgodnie z nowym porozumieniem międzyinstytucjonalnym: pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami²⁰] dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.
- (46) Do niniejszego Funduszu zastosowanie ma rozporządzenie (UE) nr.../... [rozporządzenie finansowe]. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, wykonania pośredniego, pomocy finansowej, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych.
- (47) Do celów realizacji działań objętych zarządzaniem dzielonym Fundusz powinien stanowić część spójnych ram, na które składają się niniejsze rozporządzenie, rozporządzenie finansowe i rozporządzenie (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].
- (48) Rozporządzenie (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] ustanawia ramy działania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności,

¹⁹ Decyzja Rady 2008/381/WE z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Sieci Migracyjnej (Dz.U. L 131 z 21.5.2008, s. 7).

²⁰ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1;
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01))

Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), Funduszu Azylu i Migracji (FAM), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW) oraz instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz (IZGW) stanowiącego część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (FZZG) i określa, w szczególności, przepisy dotyczące programowania, monitorowania i oceny, zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy Unii wdrażanych według metody zarządzania dzielonego. Konieczne jest zatem określenie celów FAM oraz przepisów szczegółowych dotyczących rodzaju działań, które mogą być finansowane z FAM.

- (49) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od ich możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i zapewnienia rezultatów, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, przewidzianego w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (50) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym²¹, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013²², rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95²³, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96²⁴ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939²⁵ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne przestępstwo, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne nielegalne działania naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371²⁶. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

²¹ Dz.U. C z, s. .

²² Dz.U. C z, s. .

²³ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

²⁴ Dz.U. C z, s. .

²⁵ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1371 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

²⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

- (51) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (52) Zgodnie z art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE²⁷ osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów Funduszu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (53) Zgodnie z art. 349 TFUE i z komunikatem Komisji „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”²⁸, zatwierdzonym przez Radę w konkluzjach z dnia 12 kwietnia 2018 r., odnośne państwa członkowskie powinny zapewnić w swoich krajowych strategiach i programach środki mające zaradzić szczególnym wyzwaniom w zakresie zarządzania migracjami, z jakimi zmagają się regiony najbardziej oddalone. Fundusz wspiera te państwa członkowskie, zapewniając im adekwatne zasoby na pomoc tym regionom w zarządzaniu migracjami w sposób zrównoważony i w postępowaniu w ewentualnych sytuacjach wystąpienia presji migracyjnej.
- (54) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba oceny tego Funduszu w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążenia administracyjnego, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania Funduszu w terenie. Aby zmierzyć osiągnięcia Funduszu, należy ustanowić wspólne wskaźniki i powiązane wartości docelowe w odniesieniu do każdego celu szczegółowego Funduszu. Za pomocą tych wspólnych wskaźników i sprawozdawczości finansowej Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować wdrażanie Funduszu zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] i z niniejszym rozporządzeniem.
- (55) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, niniejszy Fundusz przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie UE mają sięgnąć 25 %. Podczas przygotowywania i wdrażania Funduszu określone

²⁷ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

²⁸ COM(2017)623 final.

zostaną odpowiednie działania, które zostaną poddane ponownej ocenie w kontekście procesów oceny i przeglądu.

- (56) W celu uzupełnienia i zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy przekazać Komisji w odniesieniu do wykazu działań kwalifikujących się do wyższego współfinansowania, wymienionych w załączniku IV, oraz wsparcia operacyjnego, a także w celu dalszego rozwijania wspólnych ram monitorowania i oceny. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
- (57) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²⁹. W odniesieniu do aktów wykonawczych nakładających wspólne obowiązki na państwa członkowskie, w szczególności w zakresie przekazywania Komisji informacji, należy stosować procedurę sprawdzającą, zaś w odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących ustaleń w zakresie przekazywania Komisji informacji w ramach programowania i sprawozdawczości, należy stosować procedurę doradczą, ze względu na ich czysto techniczny charakter.
- (58) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie przyczynianie się do skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi zgodnie ze wspólną polityką w zakresie azylu i ochrony międzynarodowej oraz wspólną polityką imigracyjną, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (59) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska [Zjednoczonego Królestwa] i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, [Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani go nie stosuje / powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia].
- (60) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (61) Należy dostosować okres stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wieloletnich ram finansowych],

²⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz Azylu i Migracji („Fundusz”).
2. Określa ono cele Funduszu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza osobę według definicji zawartej w art. 2 pkt [x] rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie procedury azylowej]³⁰;
- b) „osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej” w rozumieniu art. [2] pkt 2 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie o kwalifikowaniu]³¹;
- c) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu UE, w tym działanie w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu UE oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- d) „członek rodziny” oznacza każdego obywatela państwa trzeciego, który odpowiada definicji na podstawie prawa unijnego odnoszącego się do obszaru polityki, w którym realizowane jest działanie wspierane z Funduszu;
- e) „przyjęcie ze względów humanitarnych” w rozumieniu art. [2] rozporządzenia (UE) .../... [Unijne ramy przesiedleń [i przyjmowania ze względów humanitarnych]]³²;
- f) „wydalenie” oznacza „wydalenie” według definicji zawartej w art. 3 pkt 5 dyrektywy 2008/115/WE;
- g) „przesiedlenie” oznacza „przesiedlenie” według definicji zawartej w art. [2] rozporządzenia (UE) .../... [Unijne ramy przesiedleń [i przyjmowania ze względów humanitarnych]];

³⁰ Dz.U. C z, s. .

³¹ Dz.U. C z, s. .

³² Dz.U. C z, s. .

- h) „powrót” oznacza „powrót” według definicji zawartej w art. 3 pkt 3 dyrektywy 2008/115/WE;
- i) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii według definicji zawartej w art. 20 ust. 1 TFUE. Pojęcie to interpretuje się jako obejmujące bezpaństwowców i osoby o nieokreślonym obywatelstwie;
- j) „osoba wymagająca szczególnego traktowania” oznacza każdą osobę, która odpowiada definicji na podstawie prawa unijnego odnoszącego się do obszaru polityki, w którym realizowane jest działanie wspierane z Funduszu.

Artykuł 3

Cele Funduszu

1. Celem polityki Funduszu jest przyczynianie się do skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi zgodnie z odnośnym dorobkiem prawnym UE i zobowiązaniami Unii w zakresie praw podstawowych.
2. W ramach celu polityki określonego w ust. 1 Fundusz przyczynia się do następujących celów szczegółowych:
 - a) wzmacnianie i rozwijanie wszystkich aspektów wspólnego europejskiego systemu azylowego, w tym jego wymiaru zewnętrznego;
 - b) wspieranie legalnej migracji do państw członkowskich, w tym przyczynianie się do integracji obywateli państw trzecich;
 - c) przyczynianie się do zwalczania migracji nieuregulowanej i zapewnianie skutecznych powrotów i readmisji w państwach trzecich.
3. W ramach celów szczegółowych określonych w ust. 2 Fundusz jest wdrażany za pomocą środków wykonawczych wymienionych w załączniku II.

Artykuł 4

Zakres wsparcia

1. W ramach celów, o których mowa w art. 3, i zgodnie ze środkami wykonawczymi wymienionymi w załączniku II Fundusz wspiera w szczególności działania wymienione w załączniku III.
2. Aby osiągnąć cele niniejszego rozporządzenia, Fundusz może w stosownych przypadkach wspierać działania zgodnie z priorytetami Unii, o których mowa w załączniku III, skierowane do państw trzecich i prowadzone w państwach trzecich, zgodnie z art. 5 i 6.
3. Cele niniejszego rozporządzenia wspierają działania, które koncentrują się na jednej lub większej liczbie grup docelowych objętych zakresem art. 78 i 79 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 5

Państwa trzecie stowarzyszone z Funduszem

W Funduszu mogą uczestniczyć państwa trzecie zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu szczegółowym obejmującym kwestie uczestnictwa państwa trzeciego w Funduszu Azylu i Migracji, o ile takie porozumienie:

- zapewnia właściwą równowagę między wkładem państwa trzeciego uczestniczącego w Funduszu a osiąganymi przez nie korzyściami;
- ustanawia warunki uczestnictwa w Funduszu, obejmujące obliczenie wkładu finansowego do Funduszu oraz koszty administracyjne. Wkład ten stanowi dochód przeznaczony na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] rozporządzenia finansowego;
- nie powierza państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do Funduszu;
- gwarantuje prawo Unii do zapewniania należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.

Artykuł 6

Kwalifikujące się podmioty

1. Następujące podmioty spełniają kryteria kwalifikowalności:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w jednym z następujących państw:
 - 1) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - 2) państwo trzecie stowarzyszone z Funduszem;
 - 3) państwo trzecie wymienione w programie prac z zastrzeżeniem warunków w nim określonych;
 - b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe.
2. Osoby fizyczne nie spełniają kryteriów kwalifikowalności.
3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.
4. Podmioty prawne uczestniczące w konsorcjach złożonych z co najmniej dwóch niezależnych podmiotów, z siedzibą w różnych państwach członkowskich lub w krajach lub terytoriach zamorskich powiązanych z tymi państwami, lub w państwach trzecich, spełniają kryteria kwalifikowalności.

ROZDZIAŁ II

RAMY FINANSOWANIA I RAMY WDRAŻANIA

SEKCJA 1 PRZEPISY WSPÓLNE

Artykuł 7

Zasady ogólne

1. Wsparcie zapewniane na podstawie niniejszego rozporządzenia uzupełnia interwencje krajowe, regionalne i lokalne i skupia się na wartości dodanej w odniesieniu do celów niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane na mocy niniejszego rozporządzenia i przez państwa członkowskie było spójne z odpowiednimi działaniami, politykami i priorytetami Unii i stanowiło uzupełnienie innych instrumentów Unii.
3. Fundusz jest wdrażany według metody zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego zgodnie z art. [62 ust. 1 lit. a), b) i c)] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 8

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację Funduszu na lata 2021–2027 wynosi 10 415 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Środki finansowe zostaną wykorzystane w następujący sposób:
 - a) 6 249 000 000 EUR przydziela się na programy realizowane według metody zarządzania dzielonego;
 - b) 4 166 000 000 EUR przydziela się na instrument tematyczny.
3. Maksymalnie 0,42 % puli środków finansowych przydziela się na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji, o której mowa w art. 29 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

Artykuł 9

Przepisy ogólne dotyczące wdrażania instrumentu tematycznego

1. Pula środków finansowych, o której mowa w art. 8 ust. 2 lit. b), jest przydzielana w sposób elastyczny za pośrednictwem instrumentu tematycznego i z wykorzystaniem zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego zgodnie z programami prac. Finansowanie z instrumentu tematycznego jest wykorzystywane na następujące komponenty:

- a) działania szczególne;
- b) działania unijne;
- c) pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych;
- d) przesiedlenia;
- e) wsparcie dla państw członkowskich przyczyniających się do działań w zakresie solidarności i podziału odpowiedzialności oraz
- f) Europejska Sieć Migracyjna.

Z puli środków finansowych na instrument tematyczny wspierana jest też pomoc techniczna z inicjatywy Komisji.

2. Finansowanie z instrumentu tematycznego jest przeznaczane na priorytety o wysokiej wartości dodanej dla Unii lub wykorzystywane w celu zaspokojenia pilnych potrzeb zgodnie z uzgodnionymi priorytetami Unii określonymi w załączniku II.
3. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego zostaje przyznane państwom członkowskim w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, należy zapewnić, aby wybranych projektów nie dotyczyła uzasadniona opinia Komisji w sprawie uchybienia zobowiązaniom na mocy art. 258 TFUE, która kwestionuje legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji projektów.
4. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest wykonywane według metody zarządzania dzielonego, Komisja – do celów art. 18 i art. 19 ust. 2 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] – ocenia, czy przewidzianych działań nie dotyczy uzasadniona opinia Komisji w sprawie uchybienia zobowiązaniom na mocy art. 258 TFUE, która kwestionuje legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji projektów.
5. Komisja ustanawia łączną kwotę udostępnianą na instrument tematyczny w ramach środków rocznych z budżetu Unii. Komisja przyjmuje decyzje w sprawie finansowania, o których mowa w art. [110] rozporządzenia finansowego, dotyczące instrumentu tematycznego i określające cele i działania, jakie mają być wspierane, oraz kwoty przeznaczone na każdy z komponentów, o których mowa w ust. 1. W stosownych przypadkach decyzje w sprawie finansowania określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
6. Instrument tematyczny wspiera w szczególności działania objęte środkiem wykonawczym, o którym mowa w załączniku II art. 2 lit. b), realizowane przez organy lokalne i regionalne lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego.
7. Po przyjęciu decyzji w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 5, Komisja może wprowadzić odpowiednie zmiany do programów realizowanych według metody zarządzania dzielonego.
8. Te decyzje w sprawie finansowania mogą być roczne lub wieloletnie i mogą obejmować jeden lub większą liczbę komponentów instrumentu tematycznego.

SEKCJA 2

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

Artykuł 10

Zakres

1. Poniższa sekcja ma zastosowanie do części puli środków finansowych, o której mowa w art. 8 ust. 2 lit. a), oraz dodatkowych zasobów objętych zarządzaniem dzielonym zgodnie z decyzją Komisji dotyczącą instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 9.
2. Wsparcie w ramach tej sekcji jest realizowane według metody zarządzania dzielonego zgodnie z art. [63] rozporządzenia finansowego i rozporządzeniem (UE).../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

Artykuł 11

Środki budżetowe

1. Środki, o których mowa w art. 8 ust. 2 lit. a), przydziela się na programy krajowe („programy”), realizowane przez państwa członkowskie według metody zarządzania dzielonego, orientacyjnie w następujący sposób:
 - a) 5 207 500 000 EUR dla państw członkowskich zgodnie z załącznikiem I;
 - b) 1 041 500 000 EUR dla państw członkowskich na dostosowanie przydziałów środków na programy, o którym mowa w art. 14 ust. 1.
2. W przypadku nieprzydzielenia kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. b), pozostała kwota może być dodana do kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 2 lit. b).

Artykuł 12

Stopy współfinansowania

1. Wkład z budżetu Unii nie przekracza 75 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z danym projektem.
2. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na projekty realizowane w ramach działań szczególnych.
3. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na działania wymienione w załączniku IV.
4. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych w przypadku wsparcia operacyjnego.
5. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych w przypadku pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych.
6. W decyzji Komisji w sprawie zatwierdzenia programu ustala się stopę współfinansowania i maksymalną kwotę wsparcia z Funduszu dla każdego rodzaju działań, o których mowa w ust. 1–5.
7. W odniesieniu do każdego celu szczegółowego w decyzji Komisji określa się, czy stopa współfinansowania dla tego celu szczegółowego ma być stosowana do:

- a) całkowitego wkładu obejmującego wkłady publiczne i prywatne; czy
- b) wyłącznie wkładu publicznego.

Artykuł 13

Programy

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby priorytety objęte jego programem były spójne z unijnymi priorytetami i wyzwaniem w obszarze zarządzania migracjami i im odpowiadały oraz były w pełni zgodne z odpowiednim dorobkiem prawnym UE i uzgodnionymi priorytetami Unii. Przy określaniu priorytetów swoich programów państwa członkowskie zapewniają, aby programy te we właściwy sposób uwzględniały środki wykonawcze określone w załączniku II.
2. Komisja zapewnia, aby Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu i Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej były zaangażowane w proces opracowywania programów na wczesnym etapie, w odniesieniu do obszarów ich kompetencji. Komisja konsultuje projekty programów z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu, aby zapewnić spójność i komplementarność działań agencji z działaniami państw członkowskich.
3. Komisja może w stosownych przypadkach włączyć Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej do zadań monitorowania i oceny, o których mowa w sekcji 5, zwłaszcza w celu zapewnienia zgodności działań realizowanych przy wsparciu Funduszu z odpowiednim dorobkiem prawnym UE i uzgodnionymi priorytetami Unii.
4. W związku z procesem monitorowania przeprowadzonym zgodnie z rozporządzeniem (UE) [...] [rozporządzenie AUEA] lub przyjęciem zaleceń zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013, które wchodzi w zakres niniejszego rozporządzenia, odpowiednie państwa członkowskie wraz z Komisją, a w stosownych przypadkach z Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, analizują, w jaki sposób odnieść się do ustaleń, w tym wszelkich niedociągnięć lub problemów w zakresie zdolności i gotowości, oraz wdrażają zalecenia za pośrednictwem swojego programu.
5. W stosownych przypadkach do danego programu wprowadzane są zmiany, aby uwzględnić zalecenia, o których mowa w ust. 4. W zależności od skutków tego dostosowania zmieniony program może zostać zatwierdzony przez Komisję.
6. We współpracy i na podstawie konsultacji z Komisją i właściwymi agencjami zgodnie z ich obowiązującymi kompetencjami, środki w ramach programu mogą zostać przeniesione w celu wdrożenia zaleceń, o których mowa w ust. 4, mających skutki finansowe.
7. Państwa członkowskie realizują w szczególności działania kwalifikujące się do wyższego współfinansowania, wymienione w załączniku IV. Na wypadek nieprzewidzianej lub nowej sytuacji bądź w celu zapewnienia skutecznego wdrażania finansowania Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 celem wprowadzenia zmian do wykazu działań kwalifikujących się do wyższego współfinansowania zawartego w załączniku IV.

8. W każdym przypadku, gdy państwo członkowskie postanawia realizować projekt z państwem trzecim lub na terenie państwa trzeciego przy wsparciu Funduszu, państwo członkowskie konsultuje się z Komisją przed rozpoczęciem projektu.
9. Programowanie, o którym mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], opiera się na rodzajach interwencji określonych w załączniku VI, tabela 1.

Artykuł 14

Przegląd śródkresowy

1. W 2024 r. Komisja przydzieli na programy państw członkowskich dodatkową kwotę, o której mowa w art. 11 ust. 1 lit. b), zgodnie z kryteriami, o których mowa w załączniku I, od pkt 1 lit. b) do pkt 5. Finansowanie to będzie obowiązywać w okresie rozpoczynającym się od roku kalendarzowego 2025.
2. Jeżeli co najmniej 10 % początkowego przydziału środków na program, o którym mowa w art. 11 ust. 1 lit. a), nie zostało pokryte wnioskami o płatność złożonymi zgodnie z art. [85] rozporządzenia (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], dane państwo członkowskie nie kwalifikuje się do otrzymania dodatkowego przydziału środków na program, o którym mowa w ust. 1.
3. Od 2025 r. przydział środków z instrumentu tematycznego w stosownych przypadkach uwzględnia postępy w osiąganiu celów pośrednich ram wykonania, o których mowa w art. [12] rozporządzenia (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], oraz stwierdzone niedociągnięcia w zakresie wdrażania.

Artykuł 15

Działania szczególne

1. Działania szczególne to projekty transnarodowe lub krajowe zgodne z celami niniejszego rozporządzenia, na które jedno, kilka lub wszystkie państwa członkowskie mogą otrzymać dodatkowy przydział środków do swoich programów.
2. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 państwa członkowskie mogą otrzymać dodatkową kwotę, pod warunkiem że zostanie ona odpowiednio ujęta jako taka w programie i wykorzystana na rzecz realizacji celów niniejszego rozporządzenia.
3. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu.

Artykuł 16

Środki na rzecz unijnych ram przesiedleń [i przyjmowania ze względów humanitarnych]

1. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują wkład w wysokości 10 000 EUR na każdą osobę przesiedloną zgodnie z docelowym unijnym programem przesiedleń. Wkład ten ma

formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. [125] rozporządzenia finansowego.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest przydzielana państwom członkowskim w drodze zmiany ich programów, pod warunkiem że osoba, w odniesieniu do której przydzielono wkład, została skutecznie przesiedlona zgodnie z unijnymi ramami przesiedleń [i przyjmowania ze względów humanitarnych].
3. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu.
4. Państwa członkowskie przechowują informacje niezbędne do umożliwienia odpowiedniej identyfikacji osób przesiedlonych i daty ich przesiedlenia.

Artykuł 17

Środki na wsparcie wdrażania rozporządzenia .../... [rozporządzenie dublińskie]

1. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują wkład w wysokości 10 000 EUR na każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, za którą to państwo członkowskie staje się odpowiedzialne, z chwilą gdy państwo to znajduje się w trudnej sytuacji zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (UE) .../... (rozporządzenie dublińskie).
2. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują wkład w wysokości [10 000] EUR na każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, która to osoba została przydzielona temu państwu członkowskiemu ponad poziom sprawiedliwego przydziału przypadającego na to państwo członkowskie będące beneficjentem Funduszu.
3. Państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymuje dodatkowy wkład w wysokości [10 000] EUR na osobę, której przyznano ochronę międzynarodową, do celów wdrożenia środków na rzecz integracji.
4. Państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymuje dodatkowy wkład w wysokości [10 000] EUR na osobę, co do której państwo członkowskie może stwierdzić na podstawie aktualizacji zbioru danych, o którym mowa w art. 11 lit. d) rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie Eurodac], że osoba ta opuściła terytorium państwa członkowskiego przymusowo lub dobrowolnie zgodnie z decyzją nakazującą powrót lub z nakazem wydalenia.
5. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują wkład w wysokości 500 EUR na każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, przeniesioną z jednego państwa członkowskiego do innego, na każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, przeniesioną na podstawie art. 34 ppkt (i) akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie dublińskie], oraz w stosownych przypadkach na każdą osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, przeniesioną na podstawie art. 34 ppkt (j) lit. g) rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie dublińskie].
6. Kwoty, o których mowa w niniejszym artykule, mają formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. [125] rozporządzenia finansowego.
7. Dodatkowe kwoty, o których mowa w ust. 1–5, są przydzielane państwom członkowskim w ich programach, pod warunkiem że osoba, w odniesieniu do której

przydzielono wkład, została skutecznie przeniesiona do innego państwa członkowskiego, faktycznie powróciła do kraju pochodzenia lub została zarejestrowana jako osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową w odpowiedzialnym państwie członkowskim zgodnie z rozporządzeniem (UE) .../... [rozporządzenie dublińskie].

8. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu.

Artykuł 18

Wsparcie operacyjne

1. Wsparcie operacyjne jest częścią przydziału środków dla państwa członkowskiego, która może być wykorzystana jako wsparcie dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i usług stanowiących usługę publiczną na rzecz Unii;
2. państwo członkowskie może wykorzystać do 10 % kwoty przydzielonej w ramach Funduszu na swój program w celu sfinansowania wsparcia operacyjnego w ramach celów, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) i c).
3. Państwa członkowskie wykorzystujące wsparcie operacyjne przestrzegają dorobku prawnego Unii w dziedzinie azylu i powrotów.
4. Państwa członkowskie uzasadniają w programie i w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów, o którym mowa w art. 30, wykorzystanie wsparcia operacyjnego do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. Przed zatwierdzeniem programu Komisja, wraz z Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, zgodnie z art. 13, ocenia sytuację wyjściową w państwach członkowskich, które zgłosiły zamiar wykorzystania wsparcia operacyjnego. Komisja bierze pod uwagę informacje dostarczone przez te państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, informacje dostępne w ramach monitorowania przeprowadzanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) .../... [rozporządzenie AUEA] i rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013, wchodzące w zakres niniejszego rozporządzenia.
5. Wsparcie operacyjne koncentruje się na szczegółowych zadaniach i usługach określonych w załączniku VII.
6. Aby uwzględnić nowe lub nieprzewidziane sytuacje bądź w celu zapewnienia skutecznego wdrażania finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 w celu wprowadzenia zmian do wykazu szczegółowych zadań i usług w załączniku VII.

SEKCJA 3

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA BEZPOŚREDNIEGO I POŚREDNIEGO

Artykuł 19

Zakres

Wsparcie opisane w tej sekcji jest wdrażane bezpośrednio przez Komisję zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu.

Artykuł 20

Działania unijne

1. Działania unijne to projekty transnarodowe lub projekty o szczególnym znaczeniu dla Unii, realizowane zgodnie z celami niniejszego rozporządzenia.
2. Z inicjatywy Komisji Fundusz można wykorzystać do finansowania działań unijnych dotyczących celów niniejszego rozporządzenia, o których mowa w art. 3, zgodnie z załącznikiem III.
3. Działania unijne mogą zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Mogą również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
4. Dotacje wdrażane według metody zarządzania bezpośredniego są przyznawane i zarządzane zgodnie z [tytułem VIII] rozporządzenia finansowego.
5. Komisja oceniająca wnioski może składać się z ekspertów zewnętrznych.
6. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy przewidziane w [art. X] rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie zastępujące rozporządzenie dotyczące funduszu gwarancyjnego].

Artykuł 21

Europejska Sieć Migracyjna

1. Fundusz wspiera Europejską Sieć Migracyjną oraz zapewnia pomoc finansową niezbędną dla jej działalności i przyszłego rozwoju.
2. Kwotę udostępnianą Europejskiej Sieci Migracyjnej w ramach rocznych środków Funduszu oraz program prac określający priorytety jej działania przyjmuje Komisja, po zatwierdzeniu przez komitet kierowniczy zgodnie z art. 4 ust. 5 lit. a) decyzji 2008/381/WE (ze zmianami). Decyzja Komisji stanowi decyzję w sprawie finansowania zgodnie z art. [110] rozporządzenia finansowego. Aby zapewnić

terminową dostępność zasobów, Komisja może przyjąć program prac Europejskiej Sieci Migracyjnej w drodze osobnej decyzji w sprawie finansowania.

3. Pomoc finansowa przewidziana na działania Europejskiej Sieci Migracyjnej przyjmuje w stosownych przypadkach formę dotacji dla krajowych punktów kontaktowych, o których mowa w art. 3 decyzji 2008/381/WE, oraz formę zamówień publicznych, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Artykuł 22

Działania łączone

Działania łączone w ramach niniejszego Funduszu realizowane są zgodnie z [rozporządzeniem InvestEU] oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

Artykuł 23

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

Fundusz może wspierać środki pomocy technicznej wdrażane z inicjatywy Komisji lub w jej imieniu. Środki te mogą być finansowane w 100 %.

Artykuł 24

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia (UE) [rozporządzenie w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii].

Artykuł 25

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Funduszem, jego działaniami i rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na Fundusz przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej dotyczącej priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.

SEKCJA 4

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA BEZPOŚREDNIEGO I POŚREDNIEGO

Artykuł 26

Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych

1. Fundusz zapewnia pomoc finansową w celu zaspokojenia pilnych i szczególnych potrzeb w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej spowodowanej co najmniej jednym z wymienionych poniżej czynników:
 - a) silną presją migracyjną w jednym lub większej liczbie państw członkowskich, charakteryzującą się napływem dużej lub nieproporcjonalnej liczby obywateli państw trzecich, co stanowi znaczące i nagłe obciążenie dla ośrodków przyjmowania i ośrodków detencyjnych, systemów i procedur azylowych oraz systemów i procedur zarządzania migracjami w tych państwach;
 - b) stosowaniem mechanizmów ochrony czasowej w rozumieniu dyrektywy 2001/55/WE³³;
 - c) poważną presją migracyjną w państwach trzecich, w tym w przypadku gdy osoby wymagające ochrony są pozostawione własnemu losowi z powodu zmian w sytuacji politycznej lub konfliktów, w szczególności jeżeli sytuacja ta może wpłynąć na przepływy migracyjne w kierunku UE.
2. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może mieć formę dotacji przyznawanych bezpośrednio agencjom zdecentralizowanym.
3. Oprócz przydziału środków obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 1 i załącznikiem I państwu członkowskiemu można przydzielić pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, pod warunkiem że zostanie ona odpowiednio ujęta jako taka w programie. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu.
4. Dotacje wdrażane według metody zarządzania bezpośredniego są przyznawane i zarządzane zgodnie z [tytułem VIII] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 27

Finansowanie skumulowane, uzupełniające i łączone

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach Funduszu, może również otrzymać wkład z dowolnego innego programu unijnego, w tym funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Przepisy każdego z unijnych programów wnoszących wkład mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu tego programu do działania. Finansowanie

³³ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie w ramach różnych programów unijnych może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki udzielenia tego wsparcia.

2. Działania, którym przyznano pieczęć doskonałości lub które spełniają następujące łączne warunki porównawcze:
 - a) zostały ocenione w procedurze zaproszenia do składania wniosków w ramach danego instrumentu,
 - b) spełniają minimalne wymagania jakościowe tego zaproszenia do składania wniosków,
 - c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe,

mogą otrzymać wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego+ lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zgodnie z art. [67 ust. 5] rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] i art. [8] rozporządzenia (UE) .../... [finansowanie, zarządzanie i monitorowanie wspólnej polityki rolnej], pod warunkiem że działania te są spójne z celami danego programu. Zastosowanie mają przepisy Funduszu, z którego pochodzi wsparcie.

SEKCJA 5

MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I OCENA

PODSEKCJA 1: WSPÓLNE PRZEPISY

Artykuł 28

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. [43 ust. 3 lit. h) ppkt (i)(iii)] rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat realizacji celów zgodnie z załącznikiem V.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 w celu wprowadzenia zmian do załącznika V służących dokonaniu niezbędnych dostosowań w odniesieniu do informacji o realizacji celów, które mają być przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
3. Wskaźniki służące do przedstawiania sprawozdań z postępów Funduszu w osiągnięciu celów niniejszego rozporządzenia określono w załączniku VIII. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie określone na 2024 r. oraz cele końcowe wyznaczone na 2029 r. mają charakter skumulowany.
4. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz w stosownych

przypadkach na państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymagania dotyczące sprawozdawczości.

5. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów Funduszu w realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 w celu zmiany załącznika VIII przez dostosowanie i uzupełnienie zawartych w nim wskaźników, jeżeli zostanie to uznane za konieczne, oraz w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny, w tym w odniesieniu do informacji o projekcie, jakie mają przekazywać państwa członkowskie.

Artykuł 29

Ocena

1. Komisja przeprowadza ocenę śródkresową i ocenę retrospektywną niniejszego rozporządzenia, w tym działań realizowanych w ramach Funduszu.
2. Ocenę śródkresową i ocenę retrospektywną przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

PODSEKCJA 2: PRZEPISY DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

Artykuł 30

Roczne sprawozdania z realizacji celów

1. Do dnia 15 lutego 2023 r. i do tego samego dnia każdego kolejnego roku do 2031 r. włącznie państwa członkowskie przekazują Komisji roczne sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w art. 36 ust. 6 rozporządzenia (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]. Sprawozdanie złożone w 2023 r. obejmuje realizację programu w okresie do dnia 30 czerwca 2022 r.
2. Roczne sprawozdanie z realizacji celów zawiera w szczególności informacje dotyczące:
 - a) postępów w realizacji programu i osiągnięciu celów pośrednich i celów końcowych, z uwzględnieniem najnowszych danych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. [37] rozporządzenia (UE) .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów];
 - b) wszelkich problemów mających wpływ na wyniki programu i działań podjętych w celu zaradzenia tym problemom;
 - c) komplementarności działań wspieranych z Funduszu i wsparcia z innych funduszy Unii, w szczególności działań realizowanych w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich;
 - d) wkładu programu we wdrażanie odpowiedniego dorobku prawnego UE i planów działania;
 - e) realizacji działań w zakresie komunikacji i eksponowania;

- f) spełnienia mających zastosowanie warunków podstawowych i ich stosowania przez cały okres programowania;
 - g) liczby osób przesiedlonych z pomocą Funduszu, zgodnie z kwotami, o których mowa w art. 16 ust. 1;
 - h) liczby osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i osób korzystających z ochrony międzynarodowej przeniesionych z jednego państwa członkowskiego do innego zgodnie z art. 17.
3. Komisja może zgłaszać uwagi do rocznego sprawozdania z realizacji celów w ciągu dwóch miesięcy od daty otrzymania tego sprawozdania. Jeżeli Komisja nie przekaze uwag w tym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.
4. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór rocznego sprawozdania z realizacji celów. Ten akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 33 ust. 2.

Artykuł 31

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Monitorowanie i sprawozdawczość zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] opiera się na rodzajach interwencji określonych w załączniku VI, tabele 1, 2 i 3. Aby uwzględnić nowe lub nieprzewidziane sytuacje bądź w celu zapewnienia skutecznego wdrażania finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany rodzajów interwencji zgodnie z art. 32.
2. Wskaźniki te są stosowane zgodnie z art. 12 ust. 1, 17 i 37 rozporządzenia (UE) nr .../2021 [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 32

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 13, 18, 28 i 31, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13, 18, 28 i 31, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu

w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13, 18, 28 i 31 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 33

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Koordynacyjny ds. Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy Komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego. Ten przepis nie ma zastosowania do aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 30 ust. 4.

Artykuł 34

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację działań w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 516/2014, które nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na Fundusz można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między Funduszem a środkami przyjętymi w ramach poprzedniego Funduszu Azylu i Migracji ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 516/2014.

Artykuł 35

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia **1 stycznia 2021 r.**

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa (*klaster programów*)
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy
- 1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wnioski/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz Azylu i Migracji (FAM).

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (klaster programów)

Dział 4 (Migracja i zarządzanie granicami) Tytuł 10 Migracja

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

- ☒ nowego działania
- ☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³⁴
- ☐ przedłużenia bieżącego działania
- ☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

W okresie programowania 2021–2027 UE będzie w dalszym ciągu stawiać czoła poważnym wyzwaniom w obszarze migracji. W programie w zakresie migracji³⁵, jak potwierdzono w regularnych sprawozdaniach dotyczących jego realizacji³⁶, określono działania mające na celu ograniczenie zachęt do nieuregulowanej migracji, działania na rzecz ratowania życia na morzu i zabezpieczenia granic zewnętrznych Unii oraz działania wspierające silną wspólną politykę azylową i nową politykę w zakresie legalnej migracji. Jeśli chodzi o wymiar zewnętrzny, ciągła realizacja oświadczenia UE-Turcja³⁷, ramy partnerstwa³⁸ i wspólne działania podejmowane na szlaku śródkowośroziemnomorskim zmniejszyły liczbę osób przybywających o prawie 30 % w porównaniu z rokiem 2014.

W celu konsolidacji tych tendencji Komisja rozpoczęła reformę wspólnego europejskiego systemu azylowego, obejmującą komponent solidarności i odpowiedzialności w ramach systemu dublińskiego³⁹, a także wniosek w sprawie ustanowienia stałych unijnych ram przesiedleń⁴⁰, będący przedmiotem negocjacji. W 2016 r. rozpoczęto realizację Planu działania na rzecz integracji obywateli państw trzecich⁴¹, a w 2017 r. – odnowionego planu działania wspierającego skuteczną politykę powrotów w Unii Europejskiej⁴². Komisja przedstawiła również wnioski dotyczące legalnej migracji, w tym zmianę dyrektywy

³⁴ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

³⁵ COM(2015) 240 final z 13 maja 2015 r.

³⁶ COM(2017) 558 final z 27 września 2017 r. i COM(2018) 250 final z 14 marca 2018 r.

³⁷ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

³⁸ COM(2016) 385 final z 7 czerwca 2016 r.

³⁹ COM(2016) 270 final z 4 maja 2016 r.

⁴⁰ COM(2016) 468 final z 13 lipca 2016 r.

⁴¹ COM(2016) 377 final z 7 czerwca 2016 r.

⁴² COM(2017) 200 final z 2 marca 2017 r.

w sprawie niebieskiej karty⁴³ (wniosek ten jest przedmiotem negocjacji), a także przeprowadza ocenę ram legalnej migracji w celu zidentyfikowania niedociągnięć i możliwych sposobów ich uproszczenia i usprawnienia.

Fundusz będzie odpowiadać na nieustające potrzeby w obszarach azylu, integracji i powrotów, a jednocześnie jego zakres będzie dostosowany do celów wsparcia przyszłych odnośnych zmian legislacyjnych i mandatów Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz przyszłej Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu. Niezbędna do osiągnięcia tych celów jest współpraca z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Fundusz będzie w stanie udzielać wsparcia na działania w wymiarze zewnętrznym, które uzupełniają działania wspierane z przyszłego instrumentu zewnętrznego.

Nie naruszając przyszłego rozwoju polityki, wszelkie przyszłe wnioski w tym obszarze będą zawierać własne oceny skutków finansowych regulacji, a odpowiadające im zasoby finansowe będą mogły zostać pokryte albo z puli środków przedmiotowego Funduszu, albo z każdego innego dodatkowego finansowania dostępnego w ramach puli WRF.

1.4.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*)

Wyzwania w dziedzinie azylu i migracji są z natury rzeczy ze sobą powiązane i ponadnarodowe; działające w pojedynkę państwa członkowskie nie mogą ich odpowiednio rozwiązać. Art. 80 TFUE stanowi, że wspólnymi politykami w dziedzinie azylu, migracji i granic zewnętrznych rządzi zasada solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi. Finansowanie UE jest mechanizmem, który urzeczywistnia skutki finansowe tej zasady. Zintegrowane zarządzanie granicami zewnętrznymi UE oraz zakończenie tworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego są najbardziej skutecznymi sposobami sprawiedliwego podziału tych obowiązków i ich konsekwencji finansowych między państwami członkowskimi. Finansowanie ze środków UE w dziedzinie integracji obywateli państw trzecich jest niezbędne do poprawy jakości wsparcia dla nowoprzybyłych osób na wczesnych etapach po ich przybyciu. Jest to istotny element zapewniający ich pełne włączenie do społeczeństw europejskich w dłuższej perspektywie w przypadku otrzymania stałej ochrony. Prawo UE do podejmowania działań w obszarze spraw wewnętrznych wynika głównie z tytułu V TFUE („Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”): wspólna polityka w dziedzinie azylu, ochrony uzupełniającej i tymczasowej ochrony, z uwzględnieniem partnerstwa i współpracy z państwami trzecimi (art. 78 TFUE) oraz wspólna polityka imigracyjna i powrotowa, w tym zawarcie umów o readmisji z państwami trzecimi (w szczególności art. 79 ust. 2 i ust. 4 TFUE).

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Ocena śródkresowa Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (AMIF) wykazała, że finansowanie ze środków UE, stanowiące część działań politycznych, przyczyniło się do

⁴³ COM(2016) 378 final z 7 czerwca 2016 r.

osiągnięcia rezultatów polityki i zapewniło wartość dodaną. Środki unijne, pomimo stosunkowo niewielkich rozmiarów w porównaniu z wyzwaniami wywołanymi kryzysem, przynoszą wartość dodaną poprzez wspieranie działań o wymiarze transnarodowym, zwiększanie krajowych zdolności i optymalizację procedur związanych z zarządzaniem migracjami, a także zwiększanie solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w szczególności dzięki pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych i mechanizmowi relokacji. Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana Funduszu obejmuje podobne obszary interwencji, a jednocześnie jest w stanie wspierać wdrażanie przyszłego dorobku prawnego, a także kształtowanie polityki w dziedzinie azylu, legalnej migracji, integracji i powrotów.

1.4.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Na podstawie ocen śródkresowych Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w okresie programowania 2014–2020, jak również ocen *ex post* funduszy w okresie programowania 2007–2013 (instrumenty w ramach programu „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, (SOLID)) dokonano następujących ustaleń:

Znaczenie, zakres i wielkość

Szeroki zakres bieżącego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji gwarantował wsparcie przy realizacji niezbędnych działań na poziomie UE w obszarze migracji. Ze względu na kryzys migracyjny potrzebne było znaczne zwiększenie środków budżetowych. Możliwość udzielania pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych za pośrednictwem zarządzania bezpośredniego przyczyniła się do zapewnienia istotności Funduszu dzięki poprawie jego elastyczności; był on wykorzystywany w znacznie większym stopniu niż pierwotnie planowano, aby odpowiednio reagować na bezprecedensowe wyzwania migracyjne na dużą skalę. Co więcej, przydziały ustalone na początku okresu programowania, na podstawie danych statystycznych, nie odzwierciedlają zmian w potrzebach państw członkowskich w okresie wdrażania. Jeśli chodzi o zapewnienie dodatkowego wsparcia finansowego w okresie programowania, klucz podziału ustalony na początku takiego okresu nie pozwala na elastyczność, co z kolei może rzutować na skuteczność i wydajność Funduszu.

Skuteczność

Uważa się, że bieżący Fundusz Azylu, Migracji i Integracji przyczynia się do osiągnięcia wyznaczonych mu celów i jest skuteczny. Kryzys migracyjny odbił się na jego skuteczności, ponieważ zwiększyły się wyzwania, którym Fundusz musiał stawić czoła. Możliwość wykorzystania pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych była ogólnie podkreślana jako kluczowa dla zapewnienia zdolności reagowania funduszy w zmieniających się okolicznościach. Oceny pokazują, że połączenie różnych metod realizacji w obszarach migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa pozwoliło na wypracowanie skutecznego sposobu osiągania celów funduszy. Należy zachować kompleksowe podejście do opracowywania mechanizmów wdrażania.

Z drugiej strony w ocenach zwrócono uwagę na utrzymujący się brak elastyczności, który ma zostać zrównoważony przewidywalnością, gdyż odpowiedzialne organy i beneficjenci potrzebują pewności finansowej i pewności prawa, aby zaplanować realizację Funduszu w całym okresie programowania. Taki brak ogranicza ich skuteczność. Bieżący Fundusz Azylu, Migracji i Integracji nie obejmuje puli środków finansowych, które mają być rozdzielone między programy krajowe w ramach przeglądu śródkresowego, co ogranicza możliwość zapewnienia dodatkowego finansowania takich programów. Kolejne ograniczenie to fakt, że przegląd śródkresowy może być stosowany tylko w z góry określonym terminie

w okresie wdrażania. Kryzys migracyjny i kryzys bezpieczeństwa pokazały, że od początku okresu programowania konieczna była elastyczność, aby móc reagować na zmiany w terenie.

W ocenach śródkresowych zwraca się ponadto uwagę na potrzebę jasnej logiki interwencji oraz na to, że lepiej ukierunkowane programy krajowe zwiększyłyby skuteczność dzięki możliwości nadania priorytetu niektórym celom, a także na znaczenie systemu pełnego monitorowania i oceny, w przypadku zarówno zarządzania bezpośredniego, jak i zarządzania dzielonego. Taki system zaprojektowany na wczesnym etapie zapewnia od samego początku spójne i jednolite monitorowanie postępów i skuteczności.

Skuteczność (w tym uproszczenie i zmniejszenie obciążenia administracyjnego)

Zainteresowane strony odnotowały postępy w upraszczaniu procedur. Innowacyjne środki (uproszczone formy kosztów, wieloletnie programowanie) uważa się za korzystne. Ustanowienie wspólnych zasad wdrażania Funduszu Azylu, Migracji i Integracji i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego zwiększyło powiązania między zarządzaniem trzema instrumentami finansowania, prowadząc do bliskiej współpracy – a w niektórych przypadkach zjednoczenia – podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie tymi dwoma funduszami.

Obciążenie administracyjne jest nadal postrzegane przez administracje i beneficjentów jako duże i negatywnie wpływające na wydajność funduszy. Na przykład, chociaż stosowanie krajowych zasad kwalifikowalności może spowodować zmniejszenie obciążenia administracyjnego, zasady kwalifikowalności, które są czasami stosowane, są nadal zbyt uciążliwe. Uproszczone formy kosztów nie są stosowane w pełnym zakresie. Poza tym istnieje względnie duże obciążenie administracyjne zarówno po stronie państw członkowskich, jak i Komisji związane z zapewnianiem pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych w drodze zarządzania bezpośredniego. Wymaga to opracowania szczegółowej umowy o udzielenie dotacji w krótkim okresie czasu i bardziej szczegółowych wymogów sprawozdawczości nałożonych na beneficjentów wobec Komisji (w porównaniu z zarządzaniem dzielonym). Konieczny jest dostateczny poziom pomocy technicznej, aby ułatwić skuteczne zarządzanie Funduszem i potrzebne są także dalsze wysiłki, aby ułatwić ewentualnym beneficjentom dostęp do funduszy przez dostarczanie informacji dotyczących działań i możliwości finansowania. Obecny Fundusz Azylu, Migracji i Integracji nie przewiduje ponadto mechanizmu mającego na celu poprawę wyników, takiego jak system zachęt, który jeszcze bardziej usprawniłby skuteczność i wydajność Funduszu. Brak takiego mechanizmu oznacza brak możliwości nagradzania państw członkowskich osiągających dobre wyniki we wdrażaniu Funduszu. Taki mechanizm pomógłby podnieść skuteczność Funduszu w realizacji jego celów.

Spójność

W ocenach *ex post* podkreśla się, że niektóre państwa członkowskie poinformowały, że można poprawić komplementarność z EFS w odniesieniu do środków na rzecz integracji oraz z instrumentami zewnętrznymi w odniesieniu do działań reintegracyjnych. Wdrażanie bieżących funduszy wykazuje, że kroki podjęte w fazach projektowania, planowania i programowania ułatwiły ich spójność i komplementarność z innymi unijnymi instrumentami finansowania. Pozytywnie oceniono format funduszy (programy krajowe mające na celu długoterminowe zdolności, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych mającą na celu złagodzenie bezpośredniej presji i działania unijne sprzyjające współpracy transnarodowej). Niemniej jednak zapewnienie spójności i synergii jest nadal wyzwaniem w trzech głównych obszarach: wspieranie celów w obszarze azylu i integracji przy pomocy europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, wspieranie zarządzania granicami i działań w zakresie powrotów i reintegracji, a także rozwój systemów ochrony w państwach trzecich i wreszcie

zapewnienie spójności między interwencjami w ramach funduszy UE w obszarze bezpieczeństwa.

1.4.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia

Cele Unii w obszarze azylu i migracji będą wspierane przy pomocy w pełni skoordynowanego zestawu instrumentów finansowania, obejmujących zarówno aspekty wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Ważne jest, aby unikać pokrywania się finansowania z finansowaniem z innych instrumentów UE przez ustanowienie linii podziału i skutecznych mechanizmów koordynacji. Przyszły Fundusz Azylu i Migracji będzie działał jako specjalny unijny instrument w dziedzinie azylu i migracji, oprócz innych odpowiednich instrumentów finansowania, które z właściwych im perspektyw i obszarów działalności wzmacniają cele polityki azylowej i migracyjnej. Zapewni on komplementarność z innymi instrumentami finansowania w obszarze spraw wewnętrznych, w tym z komponentem dotyczącym zarządzania granicami i wiz Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, który będzie wspierać zarządzanie migracjami w kontekście zarządzania granicami zewnętrznymi Unii.

Przyszłe fundusze EFRR i EFS + będą wspierać migrację w ramach swoich zakresów interwencji i w perspektywie długoterminowej, włączając ten obszar do zestawu celów polityki.

Wsparcie integracji obywateli państw trzecich jest procesem długotrwałym. W latach 2021–2027 potrzeba inwestycji w tej dziedzinie utrzyma się, a nawet wzrośnie. Grupy, które najbardziej potrzebują wsparcia w zakresie integracji, to osoby ubiegające się o azyl, które prawdopodobnie będą potrzebować ochrony międzynarodowej, a także osoby korzystające z ochrony międzynarodowej i migranci przybywający do UE w ramach procedur łączenia rodzin. Te grupy osób mają szczególne potrzeby. Finansowanie przeznaczone na rzecz tych grup docelowych w dalszym ciągu jest niezbędne, w szczególności na wczesnych etapach procesu integracji.

W związku z tym Fundusz zapewni specjalne finansowanie dla działań ukierunkowanych na obywateli państw trzecich, w szczególności na etapie wczesnej integracji w celu integracji społecznej i gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym poprzez wspieranie edukacji dzieci, a także dla środków horyzontalnych wspierających politykę i strategię integracji państw członkowskich. W przypadku osób ubiegających się o azyl, których dotyczy zreformowany system dubliński, Fundusz Azylu i Migracji obejmie środki na etapie pierwszego przyjęcia, pomoc podstawową i szkolenia oraz zapewni wsparcie dla osób, które zostaną objęte nakazem powrotu. W szczególności przyszły EFRR i przyszły EFS+, a także inne odpowiednie fundusze UE będą wspierać interwencje w różnych obszarach tematycznych w odniesieniu do środków długoterminowych, takich jak integracja na rynku pracy i wsparcie integracji społecznej w celu integracji obywateli państw trzecich.

Jeżeli chodzi o **wymiar zewnętrzny**, Fundusz będzie w stanie wspierać oddziaływanie zewnętrzne wewnętrznych polityk UE. Takie wsparcie będzie uzupełnieniem przyszłego instrumentu zewnętrznego, który będzie wspomagać zarządzanie migracjami poprzez jego komponenty geograficzne i tematyczne. Fundusz nadal wspierałby przesiedlenia, budowanie zdolności państw trzecich do zarządzania przepływami migracyjnymi i zapewnianie przez państwa członkowskie środków ochrony migrantów i środków poprzedzających wyjazd, mających na celu ułatwienie integracji obywateli państw trzecich w UE. W dziedzinie powrotów instrument ten nadal wspierałby wdrażanie umów o readmisji z państwami trzecimi oraz reintegrację osób powracających, jak również działania zapobiegające nieuregulowanej migracji (np. kampanie informacyjne, gromadzenie danych i śledzenie przepływów migracyjnych i tras itp.). W obliczu nowej sytuacji Fundusz umożliwiłby wspieranie rozwoju programów mobilności w dziedzinie legalnej migracji do UE oraz tworzenie zachęt

i zapewnianie wsparcia dla państw trzecich (i w państwach trzecich) w zakresie przyjmowania i reintegracji osób powracających z UE w dziedzinie powrotów.

Potrzeba komplementarności między unijnymi instrumentami finansowania będzie obejmować odniesienie do wymiaru zewnętrznego, o którym mowa w art. 10 ust. 2.

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

☒ **Ograniczony czas trwania**

- ☒ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od 1.1.2021 r. do 31.12.2027 r.
- ☒ Okres trwania wpływu finansowego: od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2021 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r., po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania⁴⁴

☒ **Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję**

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze;

☒ **Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi**

☒ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☒ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☒ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☒ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☒ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☒ organom prawa publicznego;
- ☒ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☒ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.

Uwagi

Proponowany Fundusz będzie wdrażany w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego. Największa część środków zostanie przydzielona na programy krajowe w ramach zarządzania dzielonego. Pozostała część zostanie przydzielona na instrument tematyczny i może być

⁴⁴ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

wykorzystana do działań szczególnych (wdrażanych przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym lub międzynarodowym), działań Unii (zarządzanie bezpośrednie/zarządzanie pośrednie), pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych (zarządzanie dzielone lub zarządzanie bezpośrednie lub pośrednie), transferów i przesiedleń (zarządzanie dzielone) oraz na rzecz Europejskiej Sieci Migracyjnej (zarządzanie bezpośrednie).

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji będzie realizowana w drodze zarządzania bezpośredniego.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zarządzanie bezpośrednie/ zarządzanie pośrednie:

Komisja będzie bezpośrednio monitorować realizację działań zgodnie z ustaleniami opisanymi w odpowiednich umowach o udzielenie dotacji, w stosownych przypadkach w umowach delegowanych z organizacjami międzynarodowymi i umowach z beneficjentami.

Zarządzanie dzielone:

Każde państwo członkowskie ustanowi systemy zarządzania i kontroli dla swojego programu i zapewni jakość i rzetelność systemu monitorowania i danych na temat wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów. Aby ułatwić szybkie rozpoczęcie wdrażania, istnieje możliwość przedłużenia okresu działania istniejących i sprawnych systemów zarządzania i kontroli na kolejny okres programowania.

W tym kontekście państwa członkowskie zostaną poproszone o powołanie komitetu monitorującego, w którym Komisja będzie zasiadać w charakterze doradczym. Komitet monitorujący będzie się zbierał co najmniej raz w roku. Będzie on dokonywał przeglądu wszystkich kwestii mających wpływ na postępy w realizacji celów programu.

Państwa członkowskie będą przysyłać roczne sprawozdanie z realizacji celów, które powinno zawierać informacje na temat postępów w realizacji programu oraz realizacji celów pośrednich i końcowych. Powinno ono także poruszać wszelkie kwestie mające wpływ na wyniki programu i opisywać środki podjęte w celu zaradzenia tym kwestiom.

Na koniec okresu każde państwo członkowskie przedłoży końcowe sprawozdanie z realizacji celów. Sprawozdanie końcowe powinno koncentrować się na postępach w realizacji celów programu i zawierać przegląd najważniejszych kwestii, które wpłynęły na wyniki programu, środków podjętych w celu rozwiązania tych kwestii oraz ocenę skuteczności tych środków. Powinno ono ponadto przedstawiać wkład programu w rozwiązanie problemów określonych w odpowiednich zaleceniach UE skierowanych do danego państwa członkowskiego, postępy w osiągnięciu celów końcowych wyznaczonych w ramach wykonania, ustalenia wynikające z odpowiednich ocen oraz działania następcze podjęte w związku z tymi ustaleniami i wyniki działań w zakresie komunikacji.

Zgodnie z projektem wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów państwa członkowskie będą przysyłać co roku pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności, zawierający roczne sprawozdanie finansowe, deklarację zarządczą i opinie instytucji audytowej dotyczące sprawozdania finansowego, systemu zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych w rocznym sprawozdaniu finansowym. Komisja wykorzysta wspomniany pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności do ustalenia kwoty obciążającej Fundusz w danym roku obrachunkowym.

Co dwa lata organizowane będzie posiedzenie w sprawie przeglądu z udziałem Komisji i danego państwa członkowskiego w celu zbadania wyników poszczególnych programów.

Sześć razy do roku państwa członkowskie przesyłają dane dotyczące każdego programu, w podziale na cele szczegółowe. Takie dane dotyczą kosztu operacji i wartości wspólnych wskaźników produktu i rezultatu.

Ogólnie rzecz biorąc:

Komisja przeprowadzi śródkresową i retrospektywną ocenę działań realizowanych w ramach omawianego Funduszu zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów. Ocena śródkresowa powinna opierać się w szczególności na ocenie śródkresowej programów przedłożonych Komisji przez państwa członkowskie do dnia 31 grudnia 2024 r.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Zarówno oceny *ex post* funduszy Dyrekcji Generalnej ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych (DG HOME) w latach 2007–2013, jak i oceny śródkresowe bieżących funduszy DG HOME pokazują, że połączenie różnych metod realizacji w obszarach migracji i spraw wewnętrznych pozwoliło na wypracowanie skutecznego sposobu osiągania celów tych funduszy. Utrzymuje się całościową strukturę mechanizmów realizacji obejmującą zarządzanie dzielone, bezpośrednie i pośrednie.

Państwa członkowskie wdrażają w ramach zarządzania dzielonego programy, które przyczyniają się do realizacji celów polityki Unii i które są dostosowane do ich kontekstu krajowego. Zarządzanie dzielone gwarantuje dostępność wsparcia finansowego we wszystkich państwach uczestniczących. Zarządzanie dzielone umożliwia ponadto przewidywalność finansowania, a państwom członkowskim, które są najbardziej świadome stojących przed nimi wyzwań, — odpowiednie planowanie swoich długoterminowych zobowiązań finansowych. Finansowanie uzupełniające przeznaczone na działania szczególne (które wymagają współpracy między państwami członkowskimi lub w przypadku gdy rozwój sytuacji w Unii wymaga udostępnienia dodatkowego finansowania jednemu lub kilku państwom członkowskim) oraz na działania w zakresie przesiedleń i transferu można realizować w ramach zarządzania dzielonego. W obliczu nowej sytuacji Fundusz może zapewniać pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych także w ramach zarządzania dzielonego, oprócz zarządzania bezpośredniego i pośredniego.

Metodą zarządzania bezpośredniego Komisja wspiera inne działania, przyczyniające się do realizacji wspólnych celów polityki Unii. Działania te umożliwiają dostosowanie wsparcia na pilne i szczególne potrzeby w poszczególnych państwach członkowskich („pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych”), wspieranie ponadnarodowych sieci i działań, testowanie innowacyjnych działań, które można rozszerzyć w ramach programów krajowych, i uwzględnienie badań w interesie Unii jako całości („działania unijne”).

W ramach zarządzania pośredniego Fundusz zachowuje możliwość delegowania zadań związanych z wykonaniem budżetu, między innymi, organizacjom międzynarodowym i agencjom spraw wewnętrznych do konkretnych celów.

Mając na uwadze różne cele i potrzeby, w ramach Funduszu proponuje się wprowadzenie instrumentu tematycznego jako sposobu zrównoważenia przewidywalności wieloletniego przydziału środków dla programów krajowych z elastycznością w okresowym uruchamianiu środków finansowych na działania o wysokim poziomie wartości dodanej dla Unii. Instrument tematyczny będzie wykorzystywany do działań szczególnych w państwach

członkowskich i między nimi, działań Unii, pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, do przesiedleń i relokacji. Dzięki temu możliwe będzie przydzielanie i przenoszenie środków pomiędzy różnymi wspomnianymi wyżej sposobami zarządzania na podstawie dwuletniego cyklu programowania.

Zasady płatności w ramach zarządzania dzielonego opisano w projekcie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, który przewiduje roczne płatności zaliczkowe, a następnie maksymalnie cztery płatności okresowe na program i rok na podstawie wniosków o płatność przesłanych przez państwa członkowskie w danym roku obrachunkowym. Zgodnie z projektem wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów płatności zaliczkowe są rozliczane w ostatnim roku obrachunkowym programów.

Strategia kontroli będzie się opierała na nowym rozporządzeniu finansowym i na rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów. Nowe rozporządzenie finansowe i projekt wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów powinny przewidywać rozszerzenie wykorzystania uproszczonych form dotacji, takich jak stawki ryczałtowe, płatności ryczałtowe i koszty jednostkowe. Wprowadza ono również nowe formy płatności, oparte na uzyskanych wynikach, a nie na kosztach. Beneficjenci będą mogli otrzymać stałą kwotę pieniężną, jeśli udowodnią, że miały miejsce pewne działania, takie jak szkolenia czy udzielanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. Oczekuje się, że zmniejszy to obciążenie związane z kontrolą zarówno na poziomie beneficjenta, jak i na poziomie państw członkowskich (np. kontrole rachunków i pokwitowań z tytułu kosztów).

W odniesieniu do zarządzania dzielonego projekt wniosku dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów opiera się na strategii zarządzania i kontroli obowiązującej w okresie programowania 2014–2020, ale wprowadza też pewne środki mające na celu uproszczenie wdrażania i zmniejszenie obciążenia związanego z kontrolą zarówno na poziomie beneficjentów, jak i państw członkowskich. Zmiany te obejmują:

- zrezygnowanie z procedury wyznaczania (co powinno umożliwić przyspieszenie realizacji programów);
- kontrole zarządcze (administracyjne i na miejscu) przeprowadzane przez instytucję zarządzającą na podstawie ryzyka (w porównaniu z kontrolami administracyjnymi wymaganymi w 100 % przypadków w okresie programowania 2014–2020). W pewnych warunkach instytucje zarządzające mogą ponadto stosować proporcjonalne ustalenia dotyczące kontroli zgodnie z procedurami krajowymi;
- warunki pozwalające uniknąć wielokrotnych kontroli w odniesieniu do tej samej operacji/tych samych wydatków.

Instytucje programu przedstawiają Komisji wnioski o płatność okresową w oparciu o wydatki poniesione przez beneficjentów. Projekt wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów zezwala instytucjom zarządzającym na dokonywanie kontroli zarządczych na podstawie ryzyka i przewiduje również szczególne kontrole (np. kontrole na miejscu dokonywane przez instytucję zarządzającą oraz audyty operacji/wydatków dokonywane przez instytucję audytową) po zgłoszeniu Komisji kosztów dodatkowych we wnioskach o płatności okresowe. Aby zminimalizować ryzyko zwrotu wydatków niekwalifikowalnych, projekt wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów wprowadza maksymalny pułap płatności okresowych Komisji wynoszący 90 %, zważywszy że w danym momencie dokonana została tylko część kontroli krajowych. Komisja wypłaci pozostałe saldo po rocznym rozliczeniu rachunków i otrzymaniu od instytucji programu pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności. Wszelkie

nieprawidłowości wykryte przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy po przekazaniu rocznego pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności mogą prowadzić do korekty finansowej netto.

Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Zarządzanie dzielone:

DG HOME nie jest podmiotem, któremu zagrażałoby wysokie ryzyko błędów w programach wydatkowania. Potwierdza to systematyczny brak istotnych ustaleń w sprawozdaniach rocznych Trybunału Obrachunkowego. Ponadto DG HOME wprowadziła już zmiany do swojej podstawy prawnej (rozporządzenie (UE) 2015/378 i rozporządzenie delegowane (UE) 1042/2014), tak aby dostosować ją do ram kontrolnych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i swojego modelu uzyskiwania pewności, oraz aby zachować niski poziom błędów w swoich programach wydatkowania. Te działania dostosowawcze są obecne w bieżącym wniosku, w którym ramy kontroli są spójne z ramami dyrekcji generalnych odpowiadających za europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne.

W ramach zarządzania dzielonego ogólne ryzyko związane z realizacją bieżących programów dotyczy niedostatecznego wykorzystania Funduszu przez państwa członkowskie i ewentualnych błędów wynikających ze złożonego charakteru przepisów i słabości systemów zarządzania i kontroli. Projekt rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów upraszcza ramy regulacyjne, ujednolicając przepisy oraz systemy zarządzania i kontroli w różnych funduszach realizowanych w drodze zarządzania dzielonego. Projekt umożliwia także wymogi dotyczące kontroli zróżnicowane pod względem ryzyka (np. kontrole zarządcze oparte na analizie ryzyka, możliwość proporcjonalnych zasad kontroli opartych na procedurach krajowych, ograniczenia prac audytowych pod względem czasu lub operacji szczególnych).

Zarządzanie bezpośrednie/zarządzanie pośrednie:

Jak wynika z ostatniej analizy głównych przyczyn i rodzajów najczęściej wykrywanych błędów w audytach *ex post*, główne obszary niezgodności wynikają ze słabego zarządzania dotacjami przyznawanymi beneficjentom, brakujących lub nieodpowiednich dokumentów potwierdzających, niepoprawnego udzielania zamówień publicznych i kosztów nieujętych w budżecie.

W efekcie ryzyko wynika głównie z:

- zapewnienia jakości wybranych projektów, a następnie technicznych aspektów ich realizacji, niezrozumiałych lub niepełnych wytycznych przekazywanych beneficjentom lub z niedostatecznego monitorowania;
- ryzyka nieefektywnego lub niegospodarnego wykorzystania przyznanych środków, zarówno w przypadku dotacji (skomplikowany charakter zwrotu faktycznych kosztów kwalifikowalnych w połączeniu z ograniczonymi możliwościami kontroli dokumentacji dotyczącej takich kosztów), jak i zamówień (w niektórych przypadkach występuje ograniczona liczba podmiotów gospodarczych posiadających wymaganą specjalistyczną wiedzę, co ogranicza możliwości porównania ofert cenowych);
- ryzyka dotyczącego zdolności (szczególnie) mniejszych organizacji w zakresie skutecznej kontroli wydatków, a także zapewnienia przejrzystości przeprowadzanych operacji;
- zagrożenia dla reputacji Komisji w przypadku wykrycia nadużyć finansowych lub działalności przestępczej; systemy kontroli wewnętrznej stron trzecich dają tylko częściową

pewność ze względu na dość dużą liczbę zróżnicowanych wykonawców i beneficjentów, z których każdy posiada własny system kontroli wewnętrznej, często o niewielkiej skali.

Przewiduje się, że większość tych czynników ryzyka można ograniczyć dzięki: lepszemu opracowaniu zaproszeń do składania wniosków, lepszym wytycznym dla beneficjentów, lepszemu ukierunkowaniu wniosków oraz lepszemu wykorzystaniu kosztów uproszczonych oraz wzajemnemu uznawaniu audytów i ocen zawartych w nowym rozporządzeniu finansowym.

2.2.2. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Zarządzanie dzielone:

Oczekuje się, że koszty kontroli w państwach członkowskich pozostaną takie same lub ewentualnie się zmniejszą. W odniesieniu do obecnego cyklu programowania (2014–2020) łączny koszt kontroli sprawowanej przez państwa członkowskie, począwszy od 2017 r., szacuje się na około 5 % całkowitej kwoty płatności wnioskowanych przez państwa członkowskie na 2017 r.

Oczekuje się, że – w miarę wzrostu wydajności w trakcie realizacji programów oraz zwiększenia płatności na rzecz państw członkowskich – procent ten się zmniejszy.

Przy opartym na analizie ryzyka podejściu do zarządzania i kontroli przewidzianym w projekcie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów w połączeniu z większą motywacją do przyjęcia uproszczonych form kosztów, zakłada się dalsze obniżenie kosztu kontroli po stronie państw członkowskich.

Zarządzanie bezpośrednie/zarządzanie pośrednie:

Koszt kontroli wynosi około 2,5 % płatności dokonywanych przez DG HOME. Oczekuje się, że pozostanie on na stabilnym poziomie lub nieznacznie się obniży, w przypadku gdyby w kolejnym okresie programowania wykorzystanie uproszczonych form kosztów zostało rozszerzone.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.

Zapobieganie nadużyciom finansowym i ich wykrywanie jest jednym z celów kontroli wewnętrznej, określonym w rozporządzeniu finansowym, oraz kluczową kwestią w zakresie zarządzania, którymi Komisja musi się zajmować przez cały cykl wydatkowania.

Ponadto strategia DG HOME w zakresie zwalczania nadużyć finansowych jest ukierunkowana głównie na zapobieganie nadużyciom finansowym i ich wykrywanie oraz na dochodzenie odszkodowań z ich tytułu, by zapewnić między innymi pełną zgodność swoich wewnętrznych kontroli w zakresie zwalczania nadużyć finansowych ze strategią Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (CAFS), oraz by jej podejście do zarządzania ryzykiem wystąpienia nadużyć było ukierunkowane na identyfikację obszarów ryzyka nadużyć finansowych i podejmowanie odpowiednich działań.

W odniesieniu do zarządzania dzielonego państwa członkowskie zapewnią zgodność z prawem i prawidłowość wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji. W tym kontekście państwa członkowskie będą podejmować wszelkie niezbędne działania, aby wykrywać i korygować nieprawidłowości, włącznie z nadużyciami finansowymi, oraz zapobiegać im. Podobnie jak w obecnym cyklu programowania (2014–

2020)⁴⁵ państwa członkowskie są zobowiązane wprowadzić procedury wykrywania nieprawidłowości i zwalczania nadużyć finansowych oraz zgłaszać Komisji nieprawidłowości, w tym domniemane i stwierdzone nadużycia finansowe w obszarach zarządzania dzielonego. Środki zwalczania nadużyć finansowych pozostaną nadrzędną zasadą i obowiązkiem państw członkowskich.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Dział 4: „Migracja i zarządzanie granicami”	Zróżn. / niezróżn. ⁴⁶	państw EFTA ⁴⁷	krajów kandydujących ⁴⁸	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
4	10.02.01 — Fundusz Azylu i Migracji (FAM)	Zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
4	10.01.01 — Wydatki pomocnicze na Fundusz Migracji i Azylu (pomoc techniczna)	Niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

⁴⁵ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1042/2014 z dnia 25 lipca 2014 r., załącznik I; Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1973 z dnia 8 lipca 2015 r.

⁴⁶ Zróżn. = Środki zróżnicowane / niezróżn. = środki niezróżnicowane

⁴⁷ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

⁴⁸ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział finansowych	wieloletnich	ram	4	„Migracja i zarządzanie granicami”
--------------------------	---------------------	------------	---	------------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Środki operacyjne (w podziale na linie budżetowe wymienione w pkt 3.1)	Środki na zobowiązania	(1)	917,755	1 438,910	1 457,632	1 611,404	1 630,882	1 650,750	1 665,667	—	10 373,000
	Środki na płatności	(2)	91 058	200 725	432 040	1 106,189	1 557,395	1 557,783	1 539,379	3 888,431	10 373,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program ⁴⁹	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	—	42,000
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3	923,409	1 444,677	1 463,514	1 617,404	1 637,002	1 656,992	1 672,002	—	10 415,000
	Środki na płatności	=2+3	96 712	206 492	437 922	1 112,189	1 563,515	1 564,025	1 545,714	3 888,431	10 415,000

⁴⁹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	----------------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji, przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie		10,329	11,473	13,046	13,046	13,046	13,046	13,046		87,032
Pozostałe wydatki administracyjne		0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202		1,412
OGÓŁEM środki na dział 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	10,531	11,675	13,248	13,248	13,248	13,248	13,248		88,444

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki z wszystkich działów wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	933,940	1456,352	1476,762	1630,652	1650,250	1670,240	1685,250	-	10 503,444
	Środki na płatności	107 242	218 167	451 170	1 125,437	1 576,763	1 577,272	1 558,962	3 888,431	10 503,444

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	10,329	11,473	13,046	13,046	13,046	13,046	13,046	87,032
Pozostałe wydatki administracyjne	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	1,412
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	10,531	11,675	13,248	13,248	13,248	13,248	13,248	88,444

Poza DZIAŁEM 7 ⁵⁰ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	42,000
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	42,000

OGÓŁEM	16,185	17,442	19,130	19,248	19,368	19,490	19,583	130,444
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

[\[For guidance related to possible delegation of programme implementation tasks to executive agencies, see p. 8/9 above\].](#)

⁵⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji	65	73	84	84	84	84	84
W delegaturach	3	3	3	3	3	3	3
Badania naukowe							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED ⁵¹							
Dział 7							
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali	8	8	8	8	8	8
	- w delegaturach						
Finansowanie ze środków przydzielonych na program	- w centrali	1.					
	- w delegaturach	2.					
Badania naukowe							
Inne (określić)							
OGÓŁEM		76	84	95	95	95	95

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Personel liczący 95 EPC do 2027 r. stanowi ogólny personel niezbędny do wdrożenia Funduszu i zarządzania nim. W jego skład wchodzi pracownicy już zatrudnieni w DG HOME na potrzeby FAM (sytuacja wyjściowa: 66 EPC = 6 CA, 22 AST, 36 AD w tym 1 AD w delegaturze, 1 SNE, 1 INT) wg stanu na kwiecień 2018 r. oraz dodatkowy personel (+6 AST, +23 AD z czego 2 do delegatur). Poniżej przedstawiono opis zadań personelu dodatkowego: Planowanie, programowanie, współpraca z agencjami (+1 AST, +1 AD): - wnoszenie wkładu do procedury budżetowej, - tworzenie powiązania między funduszami i agencjami (np. umowy o delegowaniu zadań/o udzielenie dotacji dla agencji) Audyty, OLAF, Europejski Trybunał Obrachunkowy (+5 AD): - prowadzenie opisanych powyżej kontroli (weryfikacja <i>ex ante</i>, komisja oceniająca, audyty <i>ex post</i>, audyt wewnętrzny, rozliczenie rachunków), - podejmowanie działań następczych w związku z audytami, którymi zarządza Służba Audytu Wewnętrznego i Trybunał Obrachunkowy
--	---

⁵¹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

	Zarządzanie bezpośrednie (+2 AST, +3 AD): - przygotowanie rocznych programów prac/decyzji w sprawie finansowania, ustanawianie rocznych priorytetów, - komunikacja z zainteresowanymi stronami (potencjalnymi/faktycznymi beneficjentami, państwami członkowskimi itp.), - zarządzanie zaproszeniami do składania ofert i do składania wniosków, oraz związanymi z nimi procedurami wyboru, - zarządzanie operacyjne projektami Zarządzanie dzielone (w tym fundusz powierniczy FP) (+1 AST, +6 AD): - prowadzenie dialogu politycznego z państwami członkowskimi, - zarządzanie programami krajowymi, - opracowywanie wytycznych dla państw członkowskich, - opracowanie narzędzi informatycznych w zakresie zarządzania dotacjami i programami krajowymi i zarządzanie nimi Synergie z innymi funduszami (+2 AD): - koordynacja funduszy odnoszących się do wymiaru zewnętrznego, - koordynacja w kontekście rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, - synergie i komplementarność z innymi funduszami Zarządzanie finansowe (+2 AST): - rozpoczynanie transakcji finansowych i weryfikacja finansowa, - sprawozdanie finansowe, - monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie osiągnięcia celów, w tym w rocznych sprawozdaniach z działalności oraz w sprawozdaniach subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego. Personel innych dyrekcji zajmujący się sprawami związanymi z finansowaniem (+4 AD): - urzędnicy wykonujący zadania związane z realizacją funduszy (np. ocena sprawozdań technicznych składanych przez beneficjentów w ramach zarządzania bezpośredniego, przegląd rocznych sprawozdań z realizacji w przypadku zarządzania dzielonego).
Personel zewnętrzny	Zadania zbliżone są do zadań urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony, z wyjątkiem zadań, których nie może wykonać personel zewnętrzny.
Personel w delegaturach	+ 2 AD: aby wspomagać realizację polityki w dziedzinie spraw wewnętrznych, a w szczególności jej wymiar zewnętrzny, delegatury UE będą musiały dysponować wystarczającą wiedzą fachową w dziedzinie spraw wewnętrznych. Mogą to być pracownicy Komisji Europejskiej lub Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych.

3.2.3. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

Określić współfinansujący organ	PC	PC	PC	PC	PC	PC	PC	
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
- ☐ wpływ na zasoby własne
- ☐ wpływ na dochody inne
- ☐ Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁵²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artykuł							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[...]

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[...]

⁵²

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu odpowiedniej kwoty na poczet kosztów poboru.